

"Iubite cetitoriu, multe prostii ai fi citit de când ești.
Cetește, rogu-te, și ceste și, unde-i vede că nu-ți vin la so-
coteală, ie pana în mână și dă și tu altceva mai bun la
iveală, căci eu atâta m-am priceput și atâta am făcut."

Ion Creangă

Singur

Serie nouă, Nr. 6
Septembrie 2008
Prin artiștii țării,
Dumnezeu trăiește în
România

Preț: 1 leu
Apare la data de întâi a
fiecărei luni

Web: www.revistasingur.ro
ISSN: 1584-0557

Revistă de cultură, civilizație și atitudine morală

EXPERIMENTUL "COZIA"

Pag. 8-9

Momentul de respiro

Tu, șlefuitor de cuvinte

Lui Cezar Ivănescu

Nețărmută tristețe
hălăduind ca un olandez rătăcitor
pe un ocean fără graniță...

amintirea ta a devenit o ființă
fără sfârșit lunecând lunecând
prin acest tunel prin această prăpastie
care sunt...

și mâinile tale firave rădăcini
firave ghiare de pasăre rânită
nu se pot agăța de nimic
!cât de netezi sunt pereții eternității!
zbori... zbori... în cercuri largi
din ce în ce mai largi
ca o săgeată și ca o pasăre
ca o pasăre purtată de o săgeată
într-un zbor incremenit în
privirea dilatată a vânătorului... și
mâinile mâinile tale care nu se mai
pot prinde de nimic... și
visul tău clădit cu migală
între rădăcinile teiului...

!Cezar tu șlefuitor de cuvinte
atâta ai năzuit să devii o lentilă
prin care să privim
eternitatea...

Mircea DRĂGĂNESCU

"Sfinxul" din Munții Coziei

Adrian SUCIU

Bovarisme

Biserica spune foarte frumos și spune așa: „Nu este iertat preoților și celorlalte persoane bisericești a pretinde plată de la credincioși pentru serviciile religioase, nici a se tocni cu dînșii pentru plata acestor servicii ci să se mulțumească numai cu bunăvoința și puțința creștinilor”. Foarte frumoase rîndurile de mai sus, numai că popa nu face cum spune. Un amic tocmai a avut o înmormîntare în familie și povestește cu multă amărăciune despre penibila tirguială cu preotul la căpățul mortului. Tirguială vorba vine, pentru că „părintele” și-a spus prețul (piperat) și n-a fost de-acord să cedeze vreun bănuț. Sînt destui preoți care refuză să-și facă meseria fără să se fi înțeles înainte cu solicitanții asupra mălăiului. Presa a relatat uneori ca pe un fapt senzațional faptul că un cutare popă refuzat să înmormînteze pe un creștin decedat că nu s-a înțeles la bani cu moștenitorii acestuia. Spre bucuria dușmanilor ei, în indiferența generalizată a ierarhilor, Biserica s-a transformat într-un templu al negustorilor. Cuvîntul lui Dumnezeu, tainele ori sacramentele, iertarea ori mîntuirea, toate se vînd și se cumpără precum la talcioc. O fi adevărat că preoții au salarii mici de la statul pe care-l fură (cîți dintre ei eliberează chitanțe pe sumele cerute și plătesc impozite pe cîștiguri?) dar au cu toții enoriași de muls. De pe spatele acestora și nu din salarii se fac averile personale ale preoților, casele, apartamentele, mașinile și buțile respectabile.

Prea mulți preoți s-au transformat într-un fel de traficanți de cele sfinte. Cristos ar intra în Biserică, dacă ar intra, gonindu-i pe acești bișnițari în sutană, care amestecă putreziciunea lor cu lucrarea divină. Ierarhii bisericilor (căci simonia nu are apartenență confesională) cunosc aceste practici dar nu mișcă un deget pentru a le îndrepta. Turma trebuiește mulsă și tunsă or cine știe mai bine decît receptorul Domnului să facă asta? Între copertile Sfintei Scripturi se ascund, pentru cine știe asculta, nenumărate bancnote frumos foșnitoare.

Revista SINGUR nu te lasă singur!

Inactualitatea bunului samarinean

Ieri a plouat cu găleata. Ploua de rupea. Parcă degetele de apă ale ploii voiau recul de apă. La o trecere de pietoni un ins neacoperit, pe chipul căruia se citea lesne un ușor retard, vindea ziare. Aplecat spre înainte evita parcă ghilotina ploii și realiza mecanice țîșniri printre mașini, doar doar vreun șofer oprit la stop ar cumpăra vreo fițuică. Nimic. Venea culoarea verde și el se retrăgea cuminte pe trotuar așteptînd următoarea oprire. Apa șiroia pe el rapidă de parcă ar fi vrut să-l îmbrace. Apoi cursa se relua, dar mașinile, ca mașinile, rămăneau impasibile și mute. Nu se ivea din ele nici un om.

Tabloul cu acest Sisif ud și cocărjat, trist și stărnitor de milă, m-a rumegat toată ziua. Uneori întâmplări din acestea mărunte sunt mai relevante decît orice pledoarie despre lumea în care trăiești. Civilizație și creștinism părelnice! Poate cele semnalate de mine nu sunt dintre cele mai grave, dar sunt cu siguranță din același registru. Intră în treburile bunului samarinean.

Un spot TV cu mesaj social de acum câțiva ani ne învătă că indiferența te face complice. Cei mai mulți dintre noi suntem imorali măcar din grabă. Treceam mai departe, trecem cu vederea, nu avem timp să ne oprim, nu avem timp să dăm nici măcar o mână de ajutor. Până la urmă egoismul acesta al grabei are și un rol igienic: nu te încarci și cu alte mizerii și cu alte nefericiri. Mai bine grabit. Nu contează dacă scopul este sau nu este autentic, graba ne ajunge. Măcar așa ne putem evita.

poemul lui Ștefan

2. Ștefan desfoliază lumea
vărsînd pe creștetul ei căte o lacrimă la
fiecare cută

degeaba așteaptă să iasă brusc
ca o poză dintr-un polaroid
nu știu ce pom cu mere de aur

totuși
Ștefan zâmbește
spune lumii că
razele soarelui sunt același lucru
cu ciripitul păsărilor

în buzunar are câțiva bani cu care
își va cumpăra niște oase pentru trup

Ștefan CIOBANU

Abonamentul la
revista SINGUR
nu te lasă singur!

Laurențiu Ciprian-TUDOR

Exact. Morala ține și de un anume răgaz pe care țî-acorzi. Ea și cele în legătură cu ea: tu însuți, profunzimile, orizontul etc. În fața Treimii nu te vei putea justifica cu “nu am avut timp”. Vom da socoteală mai ales față de cele pe care le-am avut în proximitatea noastră, cele din cercul nostru strîmt.

Cei mai mulți dintre noi suntem atinși de vederea suferinței, dar lăsăm starea să treacă, ne luăm cu altele și uităm. Stăm și așteptăm să treacă. Atât. Eventual găsim niște vinovați, ca să nu ne părem nouă înșine astfel. Ca să faci ceva trebuie să rămâi, totuși, expus, nu să închizi ochii.

Dacă nu avem nazuri stupide și nu achiziționăm marcatori de status, avem măcar propriile noastre probleme. Din logica priorităților e firesc ca celălalt să rămână ultimul. Și totuși... Kant scria că acțiunile noastre sunt morale mai ales atunci când nu le făptuim din înclinație. Punctul acesta de vedere este magnific tocmai pentru că este nenatural.

Eu sunt și pentru plăcerea de a face binele. Aceasta necesită, însă, exercițiu și reducerea distanței sociale ca să fie posibilă empatia. La noi, instituțiile, cu năravul lor comunist de a controla exhaustiv, au ajuns, în timp, să blocheze orice inițiativă personală. Chiar și azi dacă vedem un ins căzut considerăm că este treaba autorităților, care trebuie să fie peste tot. Noi nu mai trebuie să fim miiloși pentru că ele sunt profesioniiste. Ne e teamă să nu ne complicăm, să nu fim chemați să dăm declarații ș.a.m.d.. Avem o existență inerțială. A te implica înseamnă să-ți distrugi liniștea. Nu ne apropiem nici de Biserică, nici nu creem o tradiție a voluntariatului și un spirit de caritate și filantropie.

Dacă samarineanul din pildă ar fi fost românul de dinainte de 89 ar fi trecut și el, ca preotul și ca levitul, pe lângă omul căzut între tâlhari zicînd că-i beat. Românul de azi, mai sofisticat, l-ar fi ocotit fie din invocarea lipsei de timp, fie din considerentul că asta este treaba vreunui ONG.

Parabola bunului samarinean semnaleză nu doar importanța ajutorului între oameni, ci, mai mult, ajutorul între oameni dincoace și dincolo de orice diferențe, de orice stereotipuri. În România de azi nu reușim bine nici primul nivel, darmitte pe al doilea. Mă repet: e nevoie să punem puțin frână zbererii noastre, cursei nebunești spre nicăieri și să ne întrebăm despre sens.

Indiferența celor ce trec pe lângă cel căzut este rod al unei omenii malformate. E fie nesimțire aproape animalică (inși care subscriu surzătorii unei etici a selecției), fie sunt cazuri grave de personalitate fragmentată, inși tributari acelei erori psihologice numită fabula personală. Altminteri cum să nu poți empatiza, cum, dinspre ai tăi, să nu se anunțe zvonul vreunei disonanțe cognitive?

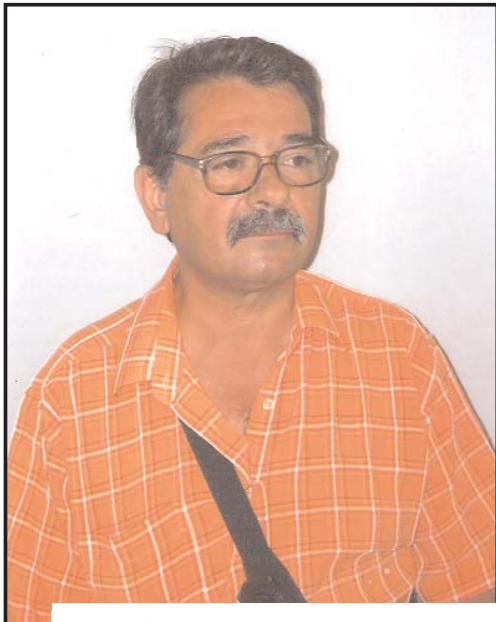
Cei care nu sunt fățiș indiferenți, ci mai pulsează în ei urma unei conștiințe neexercitate (cei mai mulți morali sunt astfel nu din alegere ci doar din dresaj social) au o poziționare, într-o țară creștină (cică!), mai degrabă budistă. Firescul lor pervertit alege, mai degrabă, să se detașeze de suferință. O vād, mă feresc de ea, nu pot face mai mult. Nici nu produc suferință, nici nu o corectez. Mă retrag undeva unde nu mă mai tulbură.

Soluția lui Budha este bizară și fără consistență, fără efect. Singura autentică soluție este cea hristică: iubirea! Este singura care schimbă ceva. Schimbă și situația celui căzut, și pe cel căzut și pe cel care ridică. Schimbă realitatea, resoriturile și relațiile. Budistul poate fi profund, senin și limpede, dar este doar un lac. Are un soi de autism care nu stărnește realități.

Este ușor să fii, să pari moral când nu ai nimic de pierdut, când nu ești încercat, nu ești incolțit. Nu este cu adevărat moral decît cel ce a renăscut ca Phoenix, decît cel ce jertfește ceva: măcar, într-o primă instanță - timp, atenție, liniște. Cristosul meu jertfește totul, iar evanghelia lui este cea a bunului samarinean.

- rubrică-document -

Mircea DRĂGĂNESCU

Bucuriile
Bucuriile sunt doar în se
mai mari și mai rare,
ultima oară de mare mi f'
incot mi-i un pulca
supraviețuitor.
Mircea Drăgănescu

Dana BANU

Aprilie							Mai							Iunie									
L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D			
				1	2	3						1						1	2	3	4	5	
4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12			
11	12	13	14	15	16	17	9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19			
18	19	20	21	22	23	24	16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26			
25	26	27	28	29	30		23	24	25	26	27	28	29	27	28	29	30						
							30	31															

Amotiașul ferestrelor desenate
pe sticlă ferestrei
desenează o gară albăstră
un fier de jucărie
(care desigur o locomotivă cu abur)
un micuț
micsăcul plin cu zăpadă
usa încuiată
luminiile stinse
întru apoi în gară albăstră
trec în singurul tren
care trece pe-acolo
păfăți în bășoacă
mă spun
e neapărat să plecăm
cu toți
acasă

20

Octombrie							Noiembrie							Decembrie									
L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D			
						1							1							1	2	3	4
3	4	5	6	7	8	9	7	8	9	10	11	12	13	5	6	7	8	9	10	11			
10	11	12	13	14	15	16	14	15	16	17	18	19	20	12	13	14	15	16	17	18			
17	18	19	20	21	22	23	21	22	23	24	25	26	27	19	20	21	22	23	24	25			
24	25	26	27	28	29	30	28	29	30					26	27	28	29	30	31				

Stefan Doru DÂNCUȘ

GO PLAY →

„Iezistă o ixplicățe”

Se pare că unul din marii noștri critici literari contemporani a făcut o pasiune ciudățică pentru un confrate mai tânăr de la Cluj. Se spune că cei doi s-au întâlnit anul trecut la mare (Marea Neagră, n.n.) unde au pus la cale una din două: 1) ori criticul și-a menținut debordanta poziție (cea în care îl făcea cu ou și cu oțet pe mai junele autor), ori 2) au pus de-o tainică înțelegere, respectiv, ilustrul îl beșteleşte în continuare pe mai puțin ilustrul, reclama, chiar negativă fiind, totuși, reclamă numindu-se.

Dincolo de aversiunea (sau afecțiunea?) etalată de distinsul malaxor de valori din București, se întinde o listă de autori care provoacă insomnii nobilului stindard critic român: Aurel Udeanu, Daniel Săuca, Gelu Bogdan Marinescu și, cu voia Dânsului, subsemnatul. Asta doar din ce știu eu.

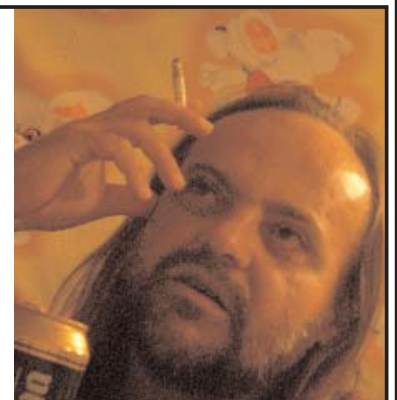
Curios devine faptul că Flavius Lucăcel, despre care este vorba aici, a apărut a doua oară la rubrica „Pe alături” din „Ziarul financiar”, ceea ce ar trebui să-i dea o aură de inegalabil mister. Nonconformistului autor -

am putea noi, (cei omiși de la a doua venire a explozivului critic), să-i punem o pancartă la gât și să-l trimitem să păzească treptele „României literare”, pre carele picioarele unui Nicolae Manolescu (entitate din ce în ce cețoasă) le calcă rareori și aproape în derădere? N-avem cum. Numai de facem o fundație care să-i sponsorizeze magicul efort.

Dragii mei, acestea fiind spuse, mai „iezistă o ixplicățe”: lăsat de izbeliște printr-o Românie de rahat (vorba lui Patapievici, pre carele l-a și „lansat” anul trecut la Târgul de carte „Gaudeamus” de la București), incomensurabilul nostru controlor de puls valoric al scriitorilor (noștri, desigur), devine din ce în ce mai singur. Și-atunci, disperat, obișnuit cu faimoasa audiență de prin '68-'70, când se îmbârligau fastuoase ape literare pe la aceeași „Românie literară”, dă dovadă, în zilele noastre, de o interesantă „autodepășire”: ne freacă la melodie pe noi, ultimii amărăți ce n-au cerșit încă bani de la USSR.

Mai că-mi vine să-l alătur unui alt ilustru contemporan de la „Euphorion” (revistă de cultură din Sibiu), care se „autodepășea” cu sânguință pe vremea când filmam condițiile precare ale sediului lor. Iustin Panța (Dum-

Stefan Doru DÂNCUȘ

nezeu să-l odihnească în pace!) a murit între timp. Dumitru Chioaru e șeful guvernului „Euphorion”, așa cum voia de multă vreme. Dumitru Chioaru s-a „autodepășit”. Alex Ștefănescu de ce nu?

Și cum să nu fie posibilă această alăturare? Unul a scăpat de Nicolae Manolescu, celălalt de Iustin Panța.

Răzvan BĂRLĂ

Scurtă cronică și reflecții pe marginea unei conferințe

În data de 22 mai 2008, librăria Okian, din Brașov, a găzduit conferința cu tema **Credința fiului risipitor și a fratelui de acasă: Eliade și Noica**, susținută de filosoful dr. **Sorin Lavric** și profesorul de filosofie **Adrian Sandu**, avându-l în calitate de moderator pe preotul dr. **Cristian Munteanu**.

Preludiul serii de upanișări (și spun preliudiu, gândindu-mă la statutul ingrat al hermeneutului care, aproape întotdeauna, sfârșește prin a se situa fie înaintea jocului, fie după acesta – însă nu în joc, precum creatorul –, și, totodată, la acel ludus mundi al filosofiei renascentiste, jucat serios – iocari serio –, la acea relaționare fair-play la Irreductibil, dar și la lumea fenomenală, experimentată din plin, prin askesis, de cei care sunt magistri ludi: Mircea Eliade și Constantin Noica) a fost realizat de părintele Cristian Munteanu, care a subliniat importanța operei lui Noica, în general, și a *Jurnalului Filozofic*, în particular, afirmând, în același timp, despre acesta din urmă că „ar trebui să stea lângă Sfânta Evanghelie”.

Preludiul a fost urmat de o succintă radiografie diaconică a întâlnirii dintre filozofie și teologie (spiritualitate, în general), realizată dintr-o perspectivă dialogală de profesorul de filozofie **Adrian Sandu**. Acesta a arătat că pentru registrul conjunctiv școlastic, negat de Renaștere și aneantizat de modernitate, s-a creat context

germinator novator abia în prima jumătate a secolului XX, odată cu geneza fenomenologiei. O perioadă extrem de efervescentă cultural, în care intelectualitatea românească interbelică se găsea în plină obsesie a ideii de elită, de model cultural, configurat ca rod al intersecțiilor dintre spațiul filozofic, ortodoxie (în calitate de paradigmă spirituală fecundatoare) și „o perspectivă socio-politică admisă în perioada respectivă”. În acest mod, profesorul **Adrian Sandu**, a realizat tranziția spre opera elitei românești interbelice, în cadrul căreia, Noica și Eliade s-au manifestat mai mult decât vizibil.

Filosoful dr. **Sorin Lavric** avea să arate în primă instanță că „mitul Fratelui” – temă care l-a preocupat pe Noica de-a lungul vieții în mod deosebit –, ca upanișare paradigmatică pe marginea parabolei evanghelice a Fiului Risipitor (Evanghelia după Luca, 15), ascunde în fapt (într-un spirit de glumă, am putea spune că fără a encripta gongoric) un reper biografic:

„Noica nu s-a aplecat asupra acestei pericope dintr-un înțeles abstract, generalizat, ci a avut un motiv biografic”. Filosoful de la Păltiniș este fratele fiului risipitor, cel „tare la virtute”, dar care sfârșește prin a fi nedreptățit, nu numai privat de răsplătă, ci și pedepsit, spre deosebire de colegii săi de generație (Eliade, Cioran, Ionesco ș.a.m.d.), fii risipitori, care au adunat cununiile de lauri. De altfel, în legătură cu cele afirmate mai sus, Noica face o mărturisire îndeajuns de transparentă în ultimul paragraf al *Jurnalului Filozofic*: „Revăd tot Jurnalul. Ce încheie în el? Numai două lucruri, două mituri proprii: mitul Școlii și mitul Fratelui. Și poate că nu sunt nici măcar două, ci e unul singur. Căci sunt eu însumi Fratele, care caută, prin Școală, împăcarea cu lumea: cu fiii ce vin,

cu fiii ce pleacă în lume...” (C. Noica, *Jurnalul Filozofic*, Ed. Humanitas, București, 1990, p. 124).

S-a trecut apoi la evidențierea precocității tânărului Eliade – în ceea ce privește eseistica sa interbelică – în raport cu colegii săi de generație, extrăgându-se din aceasta șapte teme centrale, care gravitează în jurul ideii de elită, de model cultural înglobator al următoarelor elemente: dimensiune spirituală experimentată – credință și asceză și virilitate (în concepția cvasi-misogină a epocii valorilor feminine – egalitatea, ateismul, confortul, cultul comodității, plezirismul și spiritul mercantilor –, numite democratice, erau repudiate), cu tot ceea ce decurge din eroism. Prin eseistica sa interbelică (în jurul anilor '20), spunea dr. **Sorin Lavric**, Eliade demonstrează că era „copt” pentru perioada istorică plină de tot felul de efuziuni, numită legionară.

Partea finală a conferinței din librăria Okian a fost dedicată întrebărilor venite din partea auditorilor (un public majoritar feminin), care au condus firul discuțiilor spre eternul război al sexelor: homo, -inis („cel plămădit din humă”) versus femina (o reminiscență de participiu medio-pasiv în latină, din evnuri indo-europene mai mult sau mai puțin patriarhale, recte „cea care alăptează”). Iar aceasta, pe fondul repudierii așa-numitelor valori feminine (democratice) de către intelectualitatea interbelică (precum se reflectă ea în publicistica eladiană) și prin aplicarea retroactivă a principiilor actuale (mai mult sau mai puțin feministe).

Finalul întâlnirii a fost salvat din „colocvial” și anacronism prin aplicarea de către cei doi invitați a sănătosului principiu *revenons à nos moutons* și prin prezența de spirit a părintelui Cristian Munteanu.

Cititorul fie-i țărâna ușoară!

nimeni nu mai știa când se născuse Cititorul dar asta nu mai avea importanță de vreme ce Sindicatul Poeților dăduse de o bună bucată de vreme hotărârea nr. 2143 prin care el, Cititorul era asigurat cu salariu pe viață cu o condiție să nu scrie niciodată nimic dar să citească tot ce scriu membrii Sindicatului Poeților

inutil să vă mai spun el, Cititorul devenise un parazit social nu muncea nici măcar nu mai cerșea doar citea, ziua și noaptea de i se îngroșaseră lentilele ochelarilor până la mărirea nasului său

dar de lipsit, nu-i lipsea nimic pentru că Sindicatul Poeților chiar și în vremuri grele când se înmulțiseră incredibil site-urile de literatură și cenaclurile literare și cărțile de poezie pe care nu le mai cumpăra nimeni și blogurile de literatură ca șobolanii ciumei cum spuneau, Sindicatul Poeților puneau mereu un ban deoparte astfel încât lui, Cititorului să nu-i lipsească nimic

din sponsorizări, ce apucau din mici procente de drepturi de autor din emisiuni la teve sau dintr-o amărăță de leafă puneau deoparte pentru că ei, membrii Sindicatului Poeților spre deosebire de toți ceilalți participanți la această incredibilă inflație literară se puteau bucura de privilegiul de a avea un Cititor adevărat

un Cititor dedicat un Cititor care nu scrie la rândul lui absolut nimic un Cititor care doar eventual, la o adică mai comentează pe ici pe colo

asta se întâmpla până ieri când datorită unei supradoze de lectură amestecată cu o mâncare un pic prea grasă și dumnezeu știe cât merlot Citiorul a făcut trei infarcturi consecutive și a murit pur și simplu cu o carte în mână și cu zâmbetul pe buze

Andrei MOLDOVAN

în patul său
ca Papa Ioan Paul Întâiul

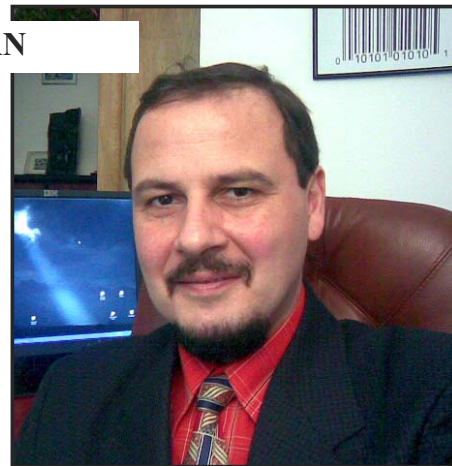
știm cu toții că aceea a fost o
mistificare

nu însă și moartea Cititorului
care vă spun, s-a petrecut la
orele 18 ieri
cu o carte în mână și cu zâmbetul pe
buze
tocmai pe când Sindicatul Poeților
era întrunit pentru a hotărâ o mărire a
alocației Cititorului
din cauza inflației a prețului petrolului
și a situației din fâșia ghaza

poetii au primit vestea prin sistemul
de alertare „you have mail”
al unor site-uri literare
unde unii dintre ei erau editori
și au plecat apoi la casele lor
înnegurați
nu înainte însă
de-a stabili
să mai scrie ceva în acea ultima
seară
în memoria Cititorului lor
pentru ca abia apoi să-l poată da
uitării

de mâine însă
asta e
au zis
or să se citească
și ei unii pe alții

în rând cu toată lumea

note

de fiecare dată când mi se ntâmplă așa
pleava se așterne peste ochiul lunii

cu două-trei minute mai devreme se pia
adoarme
și visează o mare
fără urmă de picior

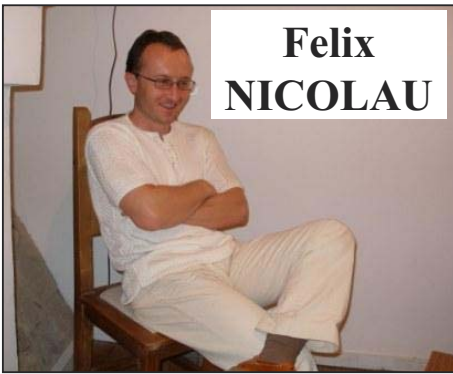
de fiecare dată când mi se ntâmplă să adorm
visând pun la îndoială invizibilul
și mă trezesc într-o lume în care
toți peștii suferă de lumbago
eșuați pe-un țârm de agată
dintr-un sud calcinat
iar eu
doar soarele, un leu al cerului
cu furia și mantia mea
de albine

Abonează-te
la cultură!

Caiete Silvane

www.caietesilvane.ro

Subredacția București ♦ Critică literară ♦ Subredacția București ♦ Filosofie ♦ Subredacția București ♦ Critică literară

Felix
NICOLAU

Mica dizidență și tactici de camuflaj

O posibilă categorie estetică a „aparte” - ului ar putea-o constitui poezia minimalistă, delicată și feminină. Propice acestui gen de poezie îi este mediul provincial, epurat de vrușii care atacă trăirea poetică. Totodată, să nu uităm, există provincii și provincii. Vechea cetate de scaun a Târgoviștei generează încă producții artistice sofisticate, Prezența unei „școli” literare de tradiție făcându-se pe deplin simțită.

Iată de ce volumul de poezii al **Ioanei Geacă**, **Aparte**, apărut în 2006 la Editura Vinea, nu poate fi acuzat niciodată de provincialism, în pofida faptului că neglijează strategiile de succes ale poeziei actual. Chiar și tumultul unei urbe de o sută de mii de suflete poate deveni obositor, iar scrisul este o terapie antistres foarte eficientă. A scrie despre oricare, oarecare, orice scutește penul de tribulații retorice ofilite, permițând autoarei, deloc naivă, să sustragă realului hiperincărcat ceea ce-ei convine mai mult. Urmează revalorificarea entităților răpite vacarmului cotidian și investirea lor cu energii spirituale nebănuite. Lumea se scurge în text, textul preia din lume doar ceea ce-i convine: „Țin manuscrisul lângă mine, cu tandrețe aproape.../Aici e viață adevărată/Deschid mai departe-o foaie albă, aceasta,/Cum aş deschide fereastra,/de dimineață,/cu simțurile stămite./Mereu se ivește ceva./Ca” (11 martie 2001, sau o zi oarecare).

Moto-ul din fruntea volumului, extras din **Sublimul cotidianului**, al lui Herman Parret, incurajează frângerea cotidianului pe genunchi pentru a scoate la lumină măduva-i prețioasă: „Fractura cotidianului, ruptura isotopiei stării de cotidian prin erupția sublimului, iată ce va constitui cotidianul și sublimul în polii unei delimitări reciproce”. Dacă nu e o scriitoare cu multă vervă, Ioana Geacă știe, cu siguranță, să decanteze sacral din profanul „de cartier”. Gestul său recuperator este făcut de o manieră simplă, elegantă, fără crispări și încruntări asupra lumii decrepite. Critica umanității golete de esență se poate face și prin zăbovirea asupra

„fărămelor” de viață, nebagăte în seamă de ce cei care plutesc pe tumultuosul *mainstream*. În **Caligrame**, poeta reia la modul filosofant transcrierea argeziiană a lumii „boabei și a fărâmei”: „Jos, în zăpadă, topăind/în jurul unei bucați de/pâine/vrăbiuțele au lăsat în urmă/caligrame bizare./Poate că sunt singură-n lume/și totul în jur e proiecția minții mele,/să nu-mi fie de urât./Poate-am murit de mult/și ies din când în când/să tulbur luciul oglinzii”. Infinitesimalul este înobilat cu subtilități de stampă japoneză, pentru a face o reverență *comme il faut* maestrului inspirator Apollinaire: „tamponez cuvintele cu propria-mi umbră”. Căci poeta nu se încrede pe deplin virtuților artistice ale universului miniatral; ea simte nevoia să-și „înlumineze” *snap-shot*-urile can-dide cu vernil de cea mai bună calitate. Prelucrarea ingenuității citadine este la fel de sofisticată ca într-un haiku. Mai mult, de la observația simulat naivă, ochiul contempletor se înalță spre ce spre a-și proiecta acolo, ca într-o oglindă, reveriile demne de un Jacques Prévert; „Sufletul îmi țopăie/dintr-un cuvânt într-altul//Ca pe pietrele unui râu”.

Mare se vadește truda de a evita pateticul și epitetul zaharistic. Irepresibila tentație a diminutivului este cumpănită de dinamizarea tabloului cu gesturi imprevizibile, nemotivate psihologic: De la etajul doi privesc - „cum stă dedesubt/intins în iarbă/cu burta umflată/cămuțului negru./Dacă de aici/aș da drumul/cuțitului”. Asemenea violentări de perspectivă îndepărtează suspiciunea de infantilism programat. Cu toate acestea, sunt multe poeme fără impact, sau exagerat infuzate de tristețea scurgerii lumii printre degete. De două metehne ar trebui să se dezbrace autoarea (care promise că în volumul următor va fi mai vijelioasă), anume de metafizica trasă pe linie moartă și de jubilația ingenuă. Astfel, descântecul copilandru-lui din **După melci** este scărmanat, spălat de ludic și reasezat pe o partitură nărușă, fără note intermediare între acute și joase: „Nu cred că Dumnezeu mai e pe pământ./E-n amintire, în vis, sau pe lumea cealaltă./Dar, hai să-i cântăm, ca la melci, să iasă/(poate ține, eu am rămas destul de naivă)” (*O metafizică îngropată*).

Oralitatea relatării evenimentului mărunț, aparent pasabil, dar mustind de sens, recuperează mult din facilul abordării: „Căinuțul negru a dispărut./Pusese stăpânire pe scara asta./Ii mai știi?/N-o să mă mai simt niciodată/atât de apărată./Intr-o zi lătra la un trecător/ca orice câine angajat./Toamă deschisese fereastra/când/s-a uitat la mine cu demnitatea slujbei,/dând din coadă./Lângă el un câine bătrân./Ca-ntr-un basorelieu, nemișcat,/pe caldarâm. Tăcea” (*Poem cu colți*). De teamă să nu fie considerată „en Bardot”, Ioana Geacă dramatizează câte un **Blocaj metafizic**, distribuirea de roluri făcându-i o plăcere evidentă: „Trăiesc la lumea ideii că omul/e încă unul din personajele preferate ale lui Dumnezeu”. Când se află în bună dispoziție franciscană, femeia-de-la-fereaștră înalță un **Cantico delle creature**, trăind hibride revelații amnistice: „Toate se strâng aici dis-de-dimineață/și sexul bărbătesc pe garaj/băgat în majuscule” (*Vase comunicante*).

Sângele volumului circulă bine prin artere când medicamentația vasoconstrictoare este luată constant. În felul acesta, se evită abstracțiunile și meditațiile moi. Crăpând puțin realul, poeta are acces la magicul cenușiu: „O dimineață de hârtie! Deschid fereastra mea magică./Din balconul încar-

cerat,/printre razele care forțează/să pătrundă-nauntru, vād/un fluture aterizat prin grămădirea/de blocuri cenușii,/rătăcit printre tulpinile lor greoaie,/cotrobăie-n sus, după culori și arome,/însăpăimântat în proiectia unei minți debordante;/plato-ul de ciment dintre blocuri/se micșorează,/apoi se dilată,/se fisurează/când blocurile unduiesc, zornăie/și se-ndeasă unele-n altele/blocând orice ieșire”. În neostenită aduldme care de feeric, scriitoarea trebuie să evadeze din lanul gri al blocurilor-flori. Evadarea onirică experimentează registrul stilistic restrâns al basmului autentic. Așa este **Vis cu zmeu**: „Merg pe o potecă strămtă,/cu o boltă de crengi incurcate,/care mă string,/înainteaz foarte greu,/creierul, ca orice mușchi adormit/îmi face gândul atât de greoi,/ca o zbatere-n clei,/ca zbaterea viitorului poem în marmura hârtiei./Nici nu vreau să mă-ntorc./iată: am ajuns/intr-o poieniță/smăltuită, cu lumini/colorate în iarbă,/cu cornețe jilave de melci/(tu cauți deja prin simboluri)/înainte să-mi dea drumul/ultima creangă mă-mbrățișează/strâns, strâns, până ce/pubisul scincește./Aproape că-mi vine să mai stau./Doar puțin”.

Oricum, confesiunea simplă, tragic-jucăușă, îi șade cel mai bine poetei aflate departe de lumea dezlăntuită. Din cumintea ei **Singurătate**, ea se încântă: „asta sunt-/o moleculă grasă”, sau se lamentează de disparițiile canine: „A murit Capac,/starostele căinilor din cartier” (*Un trup greu ca o ancoră*). Prin aceste instanțane ale purității delicate este aparte volumul Ioanei Geacă. Tandrețea dintre lucruri și ființe asigură supraviețuirea lirismului într-o lume aplăzită sufletește: „azi, mergând spre librăria din iarbă,/cu cornețe la intersecție,/am sfâșiat cu trupul,/în mers-/un stol de vrăbii/gălăgios./Nimic nu va mai fi ca-nainte” (*Corespondențe*). Când retregerea în artă se face direct, fără recuzită patetic-teatrală, spectatorul-lector savurează spectacolul: „mă asigur că am stins gazele,/jurnalul, buzele,/și intru-n poem” (*Cană ciobită, cu omătuțe*).

Doar **Omul cu șasiul**, iar și iar, **homo tehnicus**, gata să măsoare totul, chiar și atașamentul față de orașul construit după principii arhitecturale utilitariste, pune în pericol colțul acesta de paradis: „A apărut în dreptul ferestrei mele:/un chip aspru,/de neblământat, insistent./Probabil stă de mult timp./Cobor. Omul mă urmărește/pe stradă./Așteaptă cu mine/la semafor”. De aici se naște și mica dizidență, reclusiunea în cenușiu și în prefăcut minorat artistic: „M-am retras toată iarna/în pat, ca-n scrieriu/cu sufletul stins./[...]Blocul nostru străveziu/plutește-n derivă/purtat de vrăbii/orbe la fel” (*Între pereți*). Spun prefăcut, pentru că uneori răzbește la suprafața smereniei scriptice o răspăcată conștiință auctorială, care nu lasă dubii cu privire la perceperea poeziei ca refracție a plumburii la atoeimpregmior. Renașterea prin refracție a unui real ratat: „Poezia e un contre-jour-/o stare de duh-/o fractură-n prezentul cotidian./atunci amintirea lui Dumnezeu/răbunfește în toate obiectele/ținer,/sau îmbătrânite/ca mine,/sublimează” (*Contre-jour*).

Reperarea detaliului rătăcit, dar inconfundabil, conștiința poetică îndârjită, dar debarasată de lamento paseist, sunt garanții suficiente pentru creditarea literară a **Ioanei Geacă**, o poetă și eseistă care își rezervă dreptul de a ne surprinde pe viitor - sperăm.

PROBLEMA SUFLETULUI LA PLOTIN

Sufletul, așa cum îl concepe Plotin, este o manifestare a unui suflet universal - emanația a treia în ordine ontologică. Problema entităților ontologice care se generează unele din altele - Binele suprem, generatorul Inteligenței, generatorul Sufletului, - este o problemă ce poate fi rezolvată scurt. La fel cum lumina unei lumânări - exemplul provine din Cabbalá - emană în jur fără să piardă din substanța sa, tot la fel, toate existențele până la forma cea mai de jos - materia - ce este produsă de sufletul universal la rândul ei, nu sunt altceva decât emanații ale principiului suprem care nu își împarte astfel deloc în lume substanța sa. Lumea este o creație din prea-plin însă consistența principiului suprem nu se face simțită în ea; ea este fără să fie cu adevărat deși este cu toate acestea în adevăr. Acest fel antinomic transfigurată de a spune lucrurile este singura formă în care ele pot fi spuse. La fel sunt spuse lucrurile și în prima carte a Enneadei despre suflet, a IV-a. Sufletul personal este când divizibil după cele corporale - asta întrucât este oarecum amestecat cu corpul - și este când indivizibil după cele încorporale de care îl ține mai degrabă - întrucât este cu totul separabil de corp. Enigma aceasta nu poate fi exprimată decât în termeni paradoxali, ceea ce ne amintește de antinomia transfigurată a lui Blaga. Dificultățile care provin din existența duală a sufletului personal - nevoit să fie când corporal, când încorporal - după cum este alcătuit și lumea din materie și spirit, sunt tratate în cărțile ce urmează. Pe noi ne interesează relația dintre suflet și corp și de aceea ne interesează relația dintre spirit și materie - ca să spunem așa.

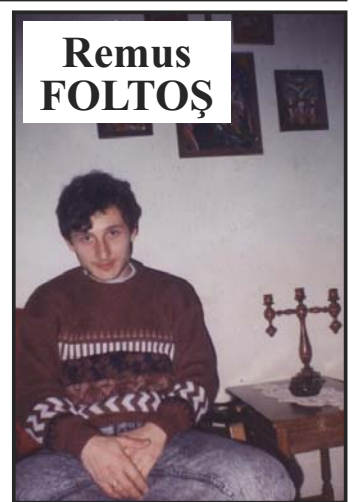
La Platon știm cum stau lucrurile. În Phaidon, Platon așază în gura lui Socrate cele mai înălțătoare cuvinte despre suflet și despre neapartenența lui la lumea materială. Ca în Republica, sufletul se află în corp ca într-o temniță iar întreaga sa activitate pământească nu trebuie îndreptată decât pe calea realizării prin purificare a separației dintre suflet și ceea ce poartă toate relele - materia, corporalul. Silința filosofului, din Phaidon, nu este altceva decât o melete thanatou, o pregătire pentru moarte, pentru separație. Socrate aduce și argumente pentru detașabilitatea sufletului față de corp dintre care am aminti numai câteva: tot ce există se transformă în contrariul său iar atunci de ce nu s-ar transforma și moartea în viață la fel cum viața se transformă în moarte. De asemenea în Phaidon amintește Socrate de doctrina reminiscenței care este un teribil argument pentru preexistența sufletului într-o lume pură de la care pornind toate ideile de care se servește în lumea materială preexistă în el. De asemenea simplul sufletului îi demonstrează nemurirea căci numai ceea ce este compus poate fi dat pradă morții. De asemenea stăpânul corpului, mișcătorul corpului, cel ce se mișcă de la sine nu poate fi de esență celui mișcat și care este pasiv și inert. Cel viu prin excelență nu poate fi de natura celui mort, inert. De asemenea se stabilește de către Socrate faptul că valorile ca binele, frumosul, dreptul dacă există, ele nu pot exista într-o lume materială și cum sufletul și nu corpul se exersează în aceste valori rezultă că și el face parte, se mărturiseste de o lume încorporală, nematerială. Toate acestea la Platon. Să vedem cum stau lucrurile la Plotin. Să ne oprim asupra raportului dintre suflet și corp în Enneada a IV-a. Plotin se întreabă dacă sufletul este conținut de corp care dacă ar fi conținut de corp atunci el ar avea o esență corporală. Tocmai asta și demonstrează că sufletul nu poate fi considerat ca un conținut al corpului ci lucrurile trebuie să stea mai degrabă invers,

adică corpul să fie conținut de către suflet ceea ce ne amintește de anterioritatea sufletului față de materie - materia ca produs al spiritului așa cum o concepe Plotin. Materia nu preexistă ea la Platon, ea nu este eternă și nu reprezintă materia primă pentru realizarea actului. Materia survine abia în urma generării ei de către spirit. Astfel este salvată lumea de la imperfecțiune căci materie preexistentă înseamnă rău preexistent însă Plotin este un monist convins. Dar cum este salvată bunătața lumii când însuși principiul generează răul? Răspunsul e simplu, răul, materia este o ocaziune a triumfului spiritului iar ea trebuie privită nu din perspectiva a ceva și mai jos decât ea ci ca pe o parte cea mai de jos a unui bine din regiuni superioare spre care acest jos își aștepte privirea. Toate tînd, în lumea plotiniană spre înălțimile inteligibile.

Să ne întoarcem la discuția de mai înainte: sufletul este conținut de corp sau corpul este conținut de către suflet? Iată ce spune textul: „Așadar nu trebuie spus deloc că vreuna din părțile sufletului sau că el în întregime s-ar afla într-un corp ca într-un loc. Căci locul este un conținător și el conține corpul care se află acolo unde este fiecare parte a lui, astfel încât el nu se află în întregime în fiecare loc. Însă sufletul nu este un corp și nu este conținut ci mai degrabă conținător.”

Corpul este divizibil și nu se poate afla decât prin părțile sale în loc, ceea ce contrazică faptul că locul ar fi unul singur de o consistență omogenă în toate părțile sale. De aceea corpul nu se află în întregime în fiecare loc la fel cum ar trebui să se afle sufletul dacă acesta ar fi conținutul său. Avem pe de-o parte divizibilitatea corpului și pe de altă parte indivizibilitatea sufletului. De aici rezultă că sufletul nu se află în corp. Plotin adaugă că mai degrabă corpul se găsește în suflet.

De asemenea, mergând în continuare pe textul lui Plotin, trebuie spus că „su-

Remus
FOLTOȘ

fletul nu se află în corp ca într-un vas”. Observăm că se caută metafora cea mai potrivită care să exprime situarea sufletului față de corp. Iar faptul că sufletul nu se află în corp ca într-un vas se poate demonstra prin aceea că dacă s-ar afla ca într-un vas atunci nu s-ar putea amesteca peretei vasului (corpul) cu conținutul (sufletul) și corpul n-ar putea fi, prin acest amestec, astfel însufletit. Nici prin contactul dintre vas și conținut nu se poate produce însufletirea pentru că în acest contact s-ar pierde ceea din substanța sau natura sufletului (în migrațiune) către corp - ceea ce ar contrazice natura incoruptibilă a sufletului. (Va urma)

Subredacția București ♦ Opinii ♦ Subredacția București ♦ Opinii ♦ Subredacția București ♦ Opinii ♦ Subredacția București

Roșia Montană, sau despre cum uneori tradițiile trebuie demolate

**Petre
FLUERAȘU**

România este o țară a contrastelor, o țară în care pentru a face ceva trebuie să obții aprobări peste aprobări, acceptul diferitelor grupuri de interese care se ascund în spatele democrației pentru a dinamita orice tentativă de progres. Nivelul de trai este în anumite zone aproape de zero și toți investitorii sunt priviți cu suspiciune, pentru că omul simplu, lipsit de perspective, nu poate înțelege că te poți îmbogăți legal, că profitul nu înseamnă automat lipsa onestității.

Anii de comunism și starea generală de ilegalitate în care par să se desfășoare toate afacerile determină în cadrul opiniei publice tendința de a îi considera hoți pe toți cei bogați. Putem scuza asta din punct de vedere uman, e natural să fii sceptic în ceea ce îl privește pe cel bogat, însă astăzi am depășit de mult perspectiva emoțională. Astăzi se gândește în cifre, în studii de piață și printr-o evidență transformată de necesitatea de a valorifica totul. Trebuie să ne valorificăm pe noi înșine, resursele noastre, trebuie să valorificăm totul, pe cât mai multe planuri. Doar așa vom ajunge să realizăm ceva, să lăsăm în urma noastră o moștenire autentică și să contribuim la formarea unui viitor din care facem cu toții parte, fie că ne convine fie că nu.

Vremea lamentărilor a trecut, vremea bătrânilor cu lacrimi în colțul ochilor a apus demult. Haideți să nu mai gândim pur emoțional și să înțelegem că vor veni momente în care trebuie să alegem singura soluție viabilă pentru prezentul nostru. Nu trăim în trecut, deci haideți să mai uităm de cimitire, de mânăstiri și de monumente lipsite de orice strălucire.

La fel ca și în cazul trecutului, viitorul nu este decât un obstacol în calea progresului. Cel mai mare panaceu al omului incompetent și frustrat este paradisul, care vine ca o promisiune pentru a îmblânzi o viață grea. În momentul în care religia îți oferă siguranța mântuirii, nu mai lupți, pentru că ai o certitudine. Dacă privim toate religiile lumii, e evident că principala lor funcție este de panaceu universal. Niciodată religia nu îi va apăra pe cei puternici, pe cei care își trăiesc viața la intensitate maximă și se bucură de fiecare moment. Nu, religia îi condamnă pe aceștia, tocmai pentru a le ușura situația celor care suferă și care, având iluzia unui câștig postmortem, sunt mult mai ușor de manipulat. Cei mai periculoși sunt oamenii care cred în idealuri înalte, pentru că aceștia sunt dispuși în orice moment să se sacrifice pentru acele idealuri. Oamenii echilibrați, care înțeleg că niciun principiu nu merită sacrificiul, sunt cei care vor fi acuzați de cinism și vor fi blamați de societatea fanaticilor.

Cazul Roșia Montană este un exemplu perfect de fanatism, o dovadă a lipsei totale de obiectivitate care guvernează astăzi scena socială. Protestele organizațiilor ecologiste și ale diferitelor ONG-uri obscure au întârziat deja cu peste 10 ani proiectul minier. Cotează oare pentru toți acești "anarhiști moderni" că statul român a pierdut în tot

acest timp bani și că un oraș întreg se zbate la limita supraviețuirii?

Evident, răspunsul este nu, pentru că organizațiile ecologiste au o agendă pe care trebuie să o respecte. Este îndeajuns să intrăm pe site-ul Greenpeace și vom descoperi cum o organizație care ar trebui să manifeste conștiință socială se laudă cu proteste de stradă, cu legarea membrilor ei cu cătușe de scaunele McDonald's sau cu numeroase mostre de război de gherilă împotriva unor companii și instituții care respectă legea. Ecologiștii refuză să înțeleagă că nu poți arunca cu noroi în cei care își fac meseria și că nu poți merge până în pânzele albe cu niște proteste absurde.

Același exemplu de fanatism nociv poate fi întâlnit și la Roșia Montană. Organizația Alburnus Major protestează virulent împotriva proiectului, condusă de Stephanie Roth, o ecologistă franceză care nu are nicio legătură cu România sau cu Roșia Montană. Dar ea protestează începând cu 2002, a câștigat și un premiu important, 125.000 Euro, și este văzută la nivel mondial ca un simbol al luptei împotriva globalizării și a companiilor demonice.

Ecologiștii se bucură de sprijinul presei, pentru că prin lacrimi este ușor să impresionezi, se bucură de sprijinul multor oameni care donează, fără să știe că de fapt ajută astfel imense aparate birocratice să existe. Și astfel opinia publică condamnă, fără să cerceteze, fără să încerce să judece obiectiv. Ne închipuim ochii unei femei și unui animal, lacrimile unei bătrâne și distrugerea unei zone splendide fără să ascultăm argumentele raționale care ne spun că animalul nu va păți nimic, bătrâna nu mai vrea să stea pe un deal la -30 de grade, iar zona splendidă arată de fapt ca după război. Dar oare de ce să mai încercăm să vedem și realitatea când îi avem pe ecologiști...?

Căți oameni știu că firma Gabriel Resources a organizat 14 întâlniri publice pentru a discuta proiectul și mai apoi a răspuns la întrebările oamenilor într-un document de 11.000 de pagini? Sau câți știu că filmul "Mine your own business", care tratează subiectul Roșia Montană, a fost apreciat de publicul de pe 4 continente? Nu, aceste informații nu ajung la public, în schimb ajung lamentările lui Eugen David, președintele Alburnus Major, care urlă cum că publicul din București nu a suportat să se uite la film. Cine își mai aduce aminte momentul va ști însă că atunci când mai erau circa 10 minute din film, acesta a trebuit să fie oprit din cauza unui grup de maniaci cu găgule care urlau și deranjau toată sala. Iar faptul că astfel de minciuni și dezinformări pot implica Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării (FJSC), instituția publică care a organizat vizionarea, spune multe despre oamenii din Alburnus Major...

O altă presupunere falsă este opoziția locuitorilor din Roșia Montană. În afară de câțiva moși senili (în cele 4 zile petrecute în sat am descoperit doar 2) și de o prezență ciudată a fundației Soros, care ca de obicei (vezi campania pentru scaunul de președinte al SUA în 2004) se implică exact ca mușca în lapte, fără să aibă nicio legătură cu problema, opoziție locală nu există. Da, sunt oameni care vor mai mulți bani, oamenii care așteaptă încă să vadă cum evoluează situația, dar fiecare dintre ei înțelege că va avea numai de câștigat de pe urma proiectului minier și este de acord cu el.

Academia Română vorbește ca să se aple în treabă, ONG-urile protestează pentru că asta trebuie să facă. Și totul în timp ce oamenii mor în sărăcie, totul pentru niște principii absurde. Nu, străinii nu trebuie neapărat să fure, companiile mari nu se îmbogățesc pe spinarea celor mici. Gabriel Resources, ca de altfel toate marile companii din lume, este obligată să respecte legi, este obligată să ofere compensații, garanții bancare, etc. toate pentru a se ridica la standarde internaționale. Ei nu știu pentru că vor sau pentru că știu că au o misiune, ei oferă pentru că așa trebuie, acestea sunt

obligățiile lor legale. Așadar, de ce oare cei care vorbesc nu au nicio obligație, ei de ce nu sunt trași la răspundere pentru ineptiile pe care le zic?

Dar cum să nu te aștepți la dramatizare absurdă când pseudo-jurnaliști (Dan Tapalagă, Ion Longin Popescu și alții) vorbesc despre Satana, despre blesteme, despre abuzuri neștiute de nimeni, legându-le evident pe toate de compania minieră. Cum să nu te aștepți la dezinformare când omul cel mai citat în legătură cu Roșia Montană este Zeno Cornea, un moș senil care amenință de fiecare dată cu băta. (Nea Zeno, așa cum îți-am mai spus mai mulți dintre noi atunci când ne-ai amenințat, ai grijă, la un moment dat s-ar putea să superi pe cineva și să-ți dea el primul cu băta în cap...)

Compania minieră Gabriel Resources a pus la dispoziția publicului zeci de materiale informative, mii de pagini care descriu în detaliu fiecare procedeu, fiecare element al proiectului. Ei au fost obligați să construiască rapme pentru ca broaștele să poată ieși din gropile cercetărilor arheologice, până aici s-a ajuns. Iar ecologiștii și ceilalți protestatari care nu au nicio legătură cu proiectul își permit să vorbească, să arunce cu noroi. E simplu să înjuri pe banii altcuiva, e simplu să urli și să condamnă o companie care a investit deja sute de milioane de dolari în Roșia Montană. Haideți însă să îi întrebăm pe ei, pe ecologiști și pe protestatari, ce au făcut pentru Roșia Montană în afară de dat din gură?

Problema astăzi ține de eficiență. Cu toții putem să vorbim, cu toții putem să ne dăm cu părerea. Mult mai important însă este să facem ceva. Iar spre deosebire de toți protestatarii, care contestă fără să ofere soluții, compania Gabriel Resources a respectat până acum toate condițiile legale și le-a oferit oamenilor numeroase posibilități de relocare. Numeroase mărturii ale oamenilor din Roșia confirmă toate acestea, la fel cum numeroase instituții naționale și internaționale confirmă activitățile companiei și o vor supraveghea pe parcursul exploatarei propriu-zise. Pentru că aici nu vorbim de posibilități și de dorințe, ci de certitudini garantate de lege.

Prea multe discuții strică, prea multe proteste încetinesc progresul. Poate că este timpul să depășim aceste tare ale democrației, poate că este timpul să ne asumăm răspunderea pentru victorii. Haideți să nu îi mai lăsăm pe ecologiști să ne conducă, haideți să nu mai avem nevoie în fiecare moment de avocați străini. Suntem liberi să decidem, suntem liberi să acționăm. E nevoie doar de o noapte întunecată și de câteva buldozere. Și poate după asta vor învăța și protestatarii să aprecieze dreptul de a protesta și nu o vor mai face din oficiu. Pentru că libertatea înseamnă să știi că poți să faci ceea ce vrei, nu să faci neapărat asta fără să îți cont de consecințe...

Iar în final, închei cu o întrebare evidentă pentru orice om cu capul pe umeri. Chiar crede cineva că 320 de tone de aur și 1600 de tone de argint pot rămâne în pământ numai pentru că așa au chef ecologiștii? Pentru că da, e timpul să ne dăm seama că uneori ne place să argumentăm împotriva bunului simț...

"Arguing against globalization is like arguing against the laws of gravity."

Kofi Annan - Ghanaian diplomat, seventh secretary-general of the United Nations, 2001 Nobel Peace Prize

Notă
Acest eseu este o părere personală asupra subiectului. Am folosit date publice, aflate la îndemâna oricui. Menționez că nu am nicio legătură cu Gabriel Resources sau Gold Corporation și am realizat această analiză jurnalistică în scop personal.

Subredacția București ♦ Poezie ♦ Subredacția București ♦ Poezie ♦ Subredacția București

**Marius
SURLEAC**

Frânturi – poeme cu îngeri

După ce am primit un bocanc în creștetul capului mi-am ridicat chipul – jumătate sânge, jumătate zămbet
am început să caut prin vizorul nebulniei
coada de ciocan
cu care să îți sfărâm gleznele,
să nu mai poți atinge pământul

Cu trei ceasuri în urmă primisem mesaj
de la îngeri cu tremurături și sticle de vodcă,
se pare că dădeau bairam la porțile raiului;
m-au chemat să-i onorez cu prezența,
binețeles cu acord de la Sf. Petru

În rai, cei liniștiți dormeau

Ajuns în mijlocul dezmățului,
îngeri dansau cu femei voluptuoase, costumate
în piele lucioasă mulată pe fese;
la mese, dracii se cinsteau cu tequilla
unduindu-și cozile pe sub scaune

Undeva la bar ingerul păzitor,
puțin cam ciupit, mă primise în gașcă –
dăduse comandă de o cinzeacă și o cheie franceză
îmi întinse paharul și luă în mână cheia
m-a lovit
dintr-o frântură de aripi
semn că a câștigat pariul

Sub mine: targa, ciocanul și sticla
de vodcă,
asfaltul fierbinte și urme de pene

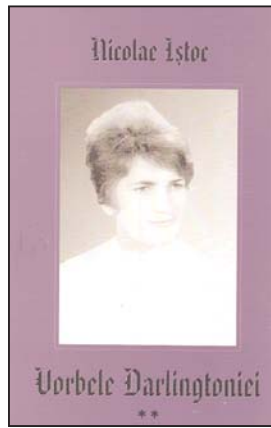
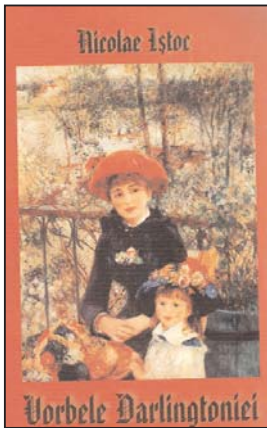
Abonamentul la revista SINGUR nu te lasă singur!
Pentru detalii legate de abonament: www.revistasingur.ro
sau
Telefon: 072-444.35.87

SC GD GABRIELLA SRL

Telefon: 0724-44.33.87

**Tipărește orice la prețuri
cinstite**

Subredacția Bistrița ♦ Critică literară ♦ Subredacția Bistrița ♦ Critică literară ♦ Subredacția Bistrița ♦ Critică literară ♦ Subredacția Bistrița

George IRAVA

O REMARCABILĂ MEDITAȚIE AFORISTICĂ

De-a lungul timpului, aforismul a reprezentat pentru creatorii de artă și nu numai, un interes remarcabil, mai ales în plan etico-filosofic. Conținutul lui este o reflecție asupra unei realități filosofice, morale, sociale, culturale etc., exprimată succint, un fel de micro-exprimare a unei experiențe de viață spusă direct și fără explicații intermediare, ușor de înțeles și mai puțin complicată lingvistic, axată pe o structură tematică ce constituie osatura conceptuală a unei maniere de meditație determinantă și pătrunzătoare, cu o relevanță plastică artistică. Una din calitățile principale ale aforismului constă în aceea că, odată elaborat, el nu mai poate accepta nici o completare.

Cu timpul, aforismul a ogîndit tot mai mult respingerea ansamblului în favoarea for-

mularii succinte și nemijlocite a gândirii expuse cu toată convingerea, printr-o atitudine mărturisitoare, plină de importanță și pasiune. Aforismul a apărut încă din antichitate, constituindu-se în cadrul stilistic al logosului socratic sau în principiile medicale ale lui Hipocrate, dar și în scrierile lui Homer. Mai târziu îl găsim în operele lui Shakespeare și Goethe și mai ales în precupărilor lui La Rochefoucauld, Schopenhauer, apoi la Schiller, Bergson, Franklin, Tsatsos și alții.

În literatura noastră, aforismul a stârnit interesul unor importanți scriitori: Lucian Blaga, Garabet Ibrăileanu, Nicolae Iorga, Victor Eftimiu etc, la care se adaugă cu respect și multă apreciere și numele lui Nicolae IȘTOC.

Cele două volume de aforisme și cugetări ale acestuia, "Vorbele Darlingtoniei" (Primul tipărit la Ed. Artmontania din Târgoviște în 2007 și al doilea la Ed. Singur tot din Târgoviște, în 2008) conțin, împreună, 5148 de aforisme și cugetări, cele mai multe dintre ele reflectând experiența de viață a autorului, celelalte fiind culese din diferite surse: Biblie, numeroase tipărituri, autori, dicționare, convorbiri, radio și TV, ec. Nu putem să nu amintim faptul că cele două volume au fost întocmite sub semnul marii iubiri a autorului pentru soția sa, Caty-Darlingtonia, și pentru fiul său Cătălin-Zeul, amândoi chemați prea de timpuriu la Dumnezeu.

"Vorbele Darlingtoniei" evidențiază marile posibilități ale unui cugetător generos cu cei cărora li se adresează, un mediativ captivat de conflictul dintre individ și societatea în care trăiește, dintre om și umanitatea contemporană lui, conflict exprimat în planul artei, al conceptelor, sentimentelor, ființei conștiente de existența sa, moralei, răului din om și lume, vieții și morții. Crescut în culturi și gândiri filosofice active, cu lecturi

temeinice din filosofii antici, din scrierile nașterii europene, din oamenii de cultură ai istoriei moderne și contemporane, Nicolae IȘTOC consideră relația, dialogul scriptural dintre el și semenii săi, ca o imperativitate spirituală, ca o șansă de ieșire din solitudine spre ceilalți printr-o relație comunicatională, tonică. Exprimându-și lăuntru existențial, dialoghează cu propria ființialitate și cu universul în care trăiește, își revelează propria existență pentru a se pune în contact de reciprocă înțelegere și cunoaștere cu lumea.

Nicolae IȘTOC este conștient de faptul că meditația autentică se declanșează numai după încheierea lecturilor, meditația trebuind să fie reflecție care să-i aparțină în totalitate și care să fie rațională, să aibă în vedere substanța relațiilor și scopul manifestării omului, chiar dacă acestuia produce uneori și suferință.

Inedite sau culese din alte izvoare, aforismele și cugetările lui Nicolae IȘTOC sunt selectate cu înțelepciune și în conformitate cu natura existenței și gândirii sale, cu priceperea sa de cărturar experimentat. Scriitorul ne-a dăruit cu generozitate o operă

aforistică unde ne întâmpină manierele de reflectare a realității, ale oamenilor de pe toate meridianele culturii universale, din toate zonele de cultură ale României, trecute prin profunzimea gândirii de artist. Și ceea ce este foarte important, indiferent din care timp și din care spațiu cultural au fost selectate, aforismele și-au păstrat coloratura și vitalitatea originală și originară, căpătând în plus, printr-o nouă structurare a textului, o contemporană eficientizare valorică: "Cel care fură de la un particular își sfârșește zilele în lanțuri, pe când cel care fură colectivitatea și le sfârșește în purpură și aur" - Cato, aforismul 1689 sau: "Toate lucrurile ascultă de ban" - aforism german. Esența generalizatoare a tuturor acestor aforisme din "Vorbele Darlingtoniei" are la bază vasta experiență de trăire a popoarelor lumii, preluată de-a lungul generațiilor, până la noi, într-o manieră succintă, expresivă și conotativă.

Având o adâncă viziune asupra realității, autorul (păstrând totuși o decență lirică) este, în foarte multe din texte, incisiv, emfatic, și caustic, eliberând o folositoare și subtilă persiflație, uzând adesea de

asemănările dintre situații și antinomice, fără friza grotescul dar reliefând nuanța, ritmul și forța, caracteristicile locului și timpului din care vin: "Nimic nu este mai mare pedepsitor decât să întrezărești limitele și meschinăria prin care ai ajuns cineva" - Victoria Ana Tăușanu, scriitor contemporan sau: "Toate relele provin din faptul că nu urmărim rațunele noastre justă și legea naturii" - Uriel Acosta, aforismul 4715.

Nicolae IȘTOC are o gândire aforistică previzionară dar nu o folosește în combinații teoretice, rămânând drescinos realității trăirii, aceasta fiind sorginta textelor sale care au în vedere viața social-politică și etică, adevărul trăirii etc. Remarcăm totuși că idealul moral și frumusețea sufletească străbat, ca un fir conducător, toate cele 5148 de aforisme și cugetări. De aceea, autorul este convins că întreaga conștiință socială trebuie să se structureze în jurul dragostei față de oameni, dragoste care trebuie să fie singura religie a existenței umane: "Religia mea a fost, este și va fi: CATY IȘTOC-DARLINGTONIA ȘI CĂTĂLIN IȘTOC-ZEUL" (Nicolae IȘTOC, aforismul 5148).

Subredacția Cluj ♦ Teatru ♦ Subredacția Cluj ♦ Teatru ♦ Subredacția Cluj ♦ Teatru ♦ Subredacția Cluj

MANIC

(Urmare din nr. trecut)

Flesh 5

Beznă, una din străzile orașului
Miruna: Manic, Manic. Iese.

Manic: Cineva-mi rostește numele. Bate la intrarea mai multor clădiri. Se aud voci. - Chiar vrei să dau drumul câinilor? Pleacă! Intră Ștefan care nu-l recunoaște imediat, Manic arată jalnic. Manic își culcă capul pe pieptul lui ca o ființă hăituită ce se leagă de orice l-ar putea da o speranță de supraviețuire. Ștefan, sunt Manic, Manic, Manic.

Ștefan: Prietene în ce hal ești!
Manic: Omul acela spunea niște lucruri.
Ștefan: Te cred, dar nu contează și eu oricum plec.
Manic: Ia-mă, ai putea să mă iei cu tine.
Ștefan: Dar nu știu unde. Aici ce sunt? Niciodată nu am reușit să mă evaluez corect, micii politici, viermii acestui sistem se reproduce, confuzia le prieste, peste tot, pe toate culoarele acestei lumi sunt în șiruri lungi.
Manic: Un biet boem eram și nimănu-i vreun rău nu am făcut. Iese
Ștefan: Și eu cândva dar nu mai țin. Plec dar nu știu unde.

Flesh 6

Garsoniera lui Ștefan. Toate lucrurile au fost strânse în câteva genți, câinii urlă jalnic.
Ștefan: Încetați, nu mai bociiți, s-a găsi cineva să vă dea o bucată de pâine.

Șoni: Am, am...
Mircea: Ham, ham...
Intră Generalul.
Generalul: Pleci și tu? Oameni ca tine...
Ștefan: Prostii.
Generalul: Și ăștia?
Ștefan: I-am ținut atâția ani...
Generalul: Cuțu, cuțu. Câinii se gudură pe lângă el lingându-l mâna. Mă plac.
Ștefan: Sărmanii se agată de orice.
Generalul: Mi-ar fi folositor de pază, sunt buni?
Ștefan: Mda, câinii îl mărăie nemulțumiți pe Ștefan.
Generalul: Haideti puilor. Du-te-n pace, cât despre Manic își merita soarta. Iese.

Flesh 7

Ștefan și Dinu în stația de autobuz, apoi Tina și Anda.
Dinu: Au trecut două, pe care te urci?
Ștefan: Pe unul gri cu geamuri fumurii.

Dinu: Generalul are un loc cald și pentru tine.
Ștefan: Ai grijă de sufletul tău.
Dinu: Studentul favorit al Generalului, dacă ții aproape cândva o să-i urmez.
Ștefan: Rămâi în plata Domnului.
Dinu: Domnului General. Răde, intră Tina și Anda.
Ștefan: Voi încotro?
Tina: La studii, afară.
Anda: Cu burse, eu activistă Green Peace.
Ștefan: Risipiți mai toți ce parcă ieri eram prezentul.
Tina: Gore?
Dinu: Sărman bofaș, l-au ridicat, fura chestii mărunte. Destinul lui s-a frânt, aici putea și el să fie ceva, n-a fost să fie.
Anda: Chipeș era.
Tina: Atunci era, s-a dus și noi ca el ne pierdem urma încet. Se îmbrățișează. Fiecare merge în altă direcție.

Flesh 8

Noaptea. Totul pare încremenit, ger cumplit, clădiri cu șiruri de porți ferecate.
Miruna: Manic, iubitule. Trece dezorientată.
Manic bate-n porți fără putere: E cineva? Părea că aud o voce blândă, atât de îndepărtată mi s-a părut a fi. Trece dezorientat.
Miruna: Te iau la mine, vom locui la etajul II și ai să-mi citești din antici, uneori, te-o asculta

Flavius
LUCĂCEL

uimită, joc nevinovat de-ndragostii, să-ți citeșc și eu la fel, tu rușinos, eu neschimbată. Iese.
Manic: Cine și cui șoptește astfel de vorbe, am mers de-atâtea zile, sperând să scap, să dorm, să mor să-mi rod puțină haină de pe mine. Gândeam ca-semeni unei muște, nici eu nu aduc vreun rău, schimbare sau pricini ascuse lumii. Și iată-mă sunt singur iar, mai singur azi ca ieri, fără nimic, cum mama m-aduse pe lume, eram liber fără nimic, dar azi în spate cu anii și ura unora pe care nici nu-i știu. Duc greutatea lui Sisif pe care dintr-o parte în alta o mișc până am să cad strivit.
Se întâlnește cu Miruna, nu se recunoaște.
Miruna: Străine, caută-ți un loc cald. În noaptea asta nici o vietate nu trebuie să fie pe stradă.
Manic: Sunt cavalerul ideilor nescrise, apărătorul purității lor, pe aceste domoane ce nu părăsesc încăperile lor, mintea mea, adânc le ascunde de orice barbar, poet sau prozator.
Miruna: Manic. Manic tresare apoi recade în delir, iese dezorientat. Aproape am crezut că-i el, puțin prea încurcât, ce-i drept dar minte, e a lui, nu-i el. Așa-i pierdut. Să fi plecat cu Ștefan. Iese.
Manic abia se mai mișcă, pare înghețat, bate în porți fără vlagă: Deschideți oameni, sunt eu, cine sunt eu? Manic? Iubitorul lucrurilor mărunte, prietenul prafului, al peturilor, spectatorul răsăritului, critic al petelor de lumină. Cade, se aude doar șuierul gerului.

Flesh 9

Gunoierul 1 și Gunoierul 2 măturând strada
Gunoierul 1: Stai parcă e ceva.
Gunoierul 2: Cineva o ființă.
Gunoierul 1: Îl știu, e unul căruia îi spun Manic.
Gunoierul 2: Manic?
Gunoierul 1: E cineva.
Gunoierul 2: Cineva? Ce spui? Un cineva pe jos? Dacă e acolo sigur e un nimic. Cheamă mașina, e târziu și-i rece, să punem tot gunoii sus. Ce-i doi îl ridică și-l aruncă în mașina salubrizării

Flesh 10

Marginea orașului, groapa de gunoi, zorii zile. Soarele luminează ca-n acești zip e Catedrala Sfântul Mihail. Manic este înconjurat până la piept de gunoaie, pare crucificat. Treptat își revine din ameteală. În jurul lui amestecate printre resturi, bucăți din cărți, Manic privește dezorientat și ca în frațul unui miracol ridică mâinele spre cer.
Manic: Mulțumesc Doamne că m-ai primit în Pa...
Moare.

qualitative business incentive team

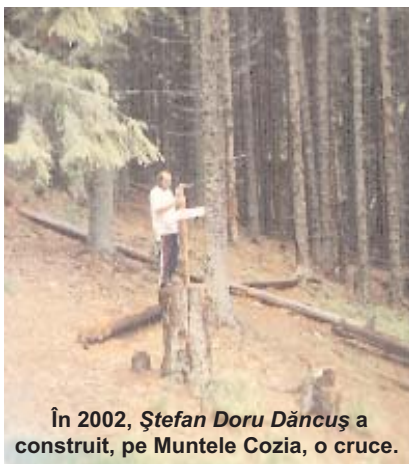
Calea Grivitei, 136, bloc WELROM, et. 1, CP 12-343, 78122 Bucuresti - ROMANIA
tel.: (+40) 21/222 8988; fax: (+40) 21/222 2480, e-mail: office@qbit.ro; webpađe: http://www.qbit.ro

Experimentul "Cozia" ♦ Experimentul "Cozia" ♦ Experimentul "Cozia" ♦ Experimentul "Cozia" ♦ Experimentul "Cozia"

În luna august a.c., o echipă a revistei SINGUR a petrecut o săptămână pe Muntele Cozia din jud. Vâlcea. Pe lângă faptul că au adunat 7 sacoșe de gunoarie uitate de "turiști" cu mașini străine și manele date la maximum, participanții la această "expediție" au scris, au cântat și au sculptat. Vă prezentăm în aceste două pagini un fotoreportaj care, nădăjduim, vă va încânta și vă va face să participați în 2009 la "Tabăra de la Cozia", un eveniment organizat de revista noastră tocmai pentru a descătușa spiritele. Creațiile participanților (foto, scris, video, desen ori sculptură vor apărea în revistă și pe site-ul: www.revistasingur.ro; tot acolo puteți găsi fotografiile și filmulețele realizate în acest an.

Realizatorii fotoreportajului:

Mădălina Maria Dăncuș
Ștefan Doru Dăncuș jr.

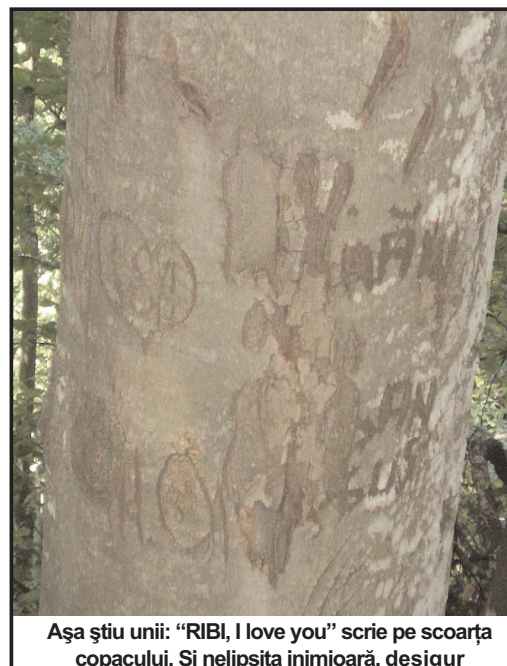
În 2002, Ștefan Doru Dăncuș a construit, pe Muntele Cozia, o cruce.

Crucea lui Ștefan Doru Dăncuș de pe Muntele Cozia (2008)

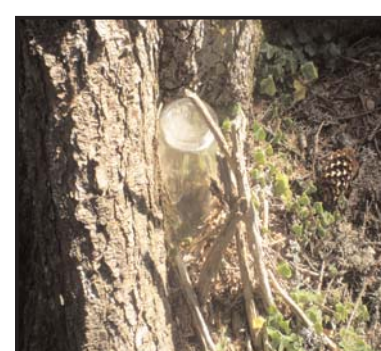

O parte a echipei revistei SINGUR, dimineața, la cafea

Așa știu unii: "RIBI, I love you" scrie pe scoarța copacului. Și nelipsita inimioară, desigur

Ce lasă în urmă "turiștii" cu mașini străine și manele "la purtător"

Cutii goale de bere, conserve, sticle sparte, sticle nesparte... Nu mai pomenim de ambalajele din plastic, ciorapi uzați, chiloți, sticle din plastic, șervețele de unică folosință și, uneori, câini sau pisici care le "prisosesc"...

qualitative business incentive team

Calea Grivitei, 136, bloc WELROM, et. 1, CP 12-343, 78122 Bucuresti - ROMANIA
tel.: (+40) 21/222 8988; fax: (+40) 21/222 2480, e-mail: office@qbit.ro; webpațe: http://www.qbit.ro

Experimentul "Cozia" ♦ Experimentul "Cozia" ♦ Experimentul "Cozia" ♦ Experimentul "Cozia" ♦ Experimentul "Cozia"

Noi știm că orice tăiere a copacilor în *Parcurile Naționale ale României* sunt interzise. O parte a *Muntelui Cozia* este *Parc Național*. Când am întreat de ce s-a transformat într-o exploatare forestieră, ni s-a spus că tăierea copacilor "face parte dintr-o operațiune de rărire". Cine supraveghează "rărirea"? Poate chiar cei ce calculează câți metri cubi de lemn pe zi le alimentează buzunarele.

Nu ne pronunțăm nici pro, nici contra în privința acestor "rării". Judecați Dvs., cititorii.

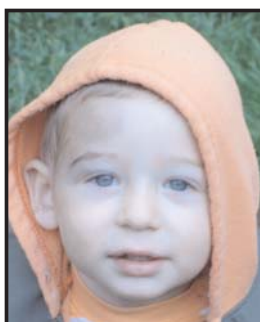
Echipea noastră:

Gabriel Soare
(proiecte ecologice)

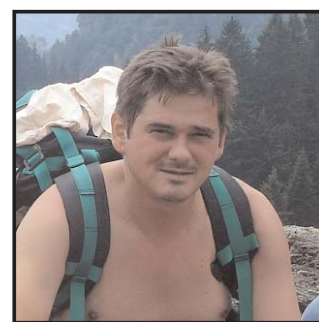
Constanța Soare
(proiecte ecologice)

Nikolai Soare
(cel mai tânăr membru al "expediției")

Nicoleta Soare
(invitat al revistei SINGUR)

Costin Soare
(invitat al revistei SINGUR)

Mădălina-Maria Dăncuș, Ștefan Doru Dăncuș jr.
(autorii acestui fotoreportaj)

Gabriella Dăncuș
(inițiatorul "expediției")

Ștefan Doru Dăncuș
(fondatorul revistei SINGUR)

...și nu în ultimul rând, câțelul **Benny**, om bun la toate

Correspondență Canada ♦ Poezie ♦ Correspondență Canada ♦ Poezie ♦ Correspondență Canada

**Maria
GHEORGHE**

Scrisoare-n triptic

(Șah pe Scara lui Escher)

Desfată-te un pic, lgitur. Dau un tur pentru un cal și-un nebul...

Se-ntâmplă-ntr-o clipă atinsă de soare, un munte și-o mare, să-i prind în scrisoare. Ea, în inele de Tymp înverzit. El,

într-un loc de povești răvășit.

În ultima scrisoare de la El, ceva mă făcea să cred că între povești și realitate, nepotrivirile sunt foarte mici. Nu El, cel inventat de mine, o luase razna și eu nu mai aveam controlul povestii. Povestea se întinse așa de mult încât pare imposibil să pui toate scenele într-o înșurire pe care să o poți ține la un loc. Și asta pentru că persoanele se confundă cu personajele și doar întâmplarea ar putea face lumina să pătrundă dincolo de aparențe. Ar însemna că hazardului să-i las rolul principal, în vreme ce eu credeam că ordinea-i mai tare ca hazardul (vecinătatea)...

de ieri ți-am spus că povestea se complică... evident, inima și mintea nu merg mână în mână decât rar și în durate scurte... mai bine lasă-te dorită decât răvășită... de-ar fi un munte cu păduri pe el l-aș crede... dezgolit și expus alunecărilor de teren însă...

a. până când...
era-nceputul
(și acum ai un răspuns)

Când atingi scara lui Escher potcovind izometria, în înțoarceri unghiulare pierzi tangente-n care știi cum din zborul altmantei te scufunzi peninsular și aluneci într-o sferă de pe punctul unui zar. Chiar părea că Infinitul e ascuns nemărginit când, în jocul de cabbalá, ai pășit în nesfârșit (pasul acesta ar putea fi următoarea informație: anul 2003 a fost anul Escher. Amănuntele vin de la fumătorul de pipă și jucătorul de șah cu hazardul)

b. Dintr-o scrisoare fără dată:
Deși nu ne-am prea auzit, te fac martora unei bucurii. Și dacă bucuria asta-ți aduce aminte de-o altă bucurie, mai veche, te aștept precum aștepta povestea aceea în care rămăsese un ciob de oglindă ca să se vadă minunea... Tu știi că ciobul este la tine. Aștept!

*Perseu cânta Meduzei pe creasta unui val
când tu pășea pe apă, încălăcând un cal
Se face nod pe clipă și-n punctul G din miez
plesnește iar sământă din cel mai tainic crez
Acum, Atunci și încă-n povara unui dor
se strânge-n tine-o ploaie pe cerul fără nor*

c. După un timp...
te las într-o uitare rară și trec prin gara din deșert
aștept un tren, dar nu sunt lini și uit ce mă rugai să iert...

din cele-n care cântă marea și-n cânt e parcă vânt și-i nor,
eu mă retrag din ale mele și rățăcesc prin rodador...

te las în visul dintre clipe, când te atingi de Infini,
în imposibila poveste, din loc deschis și nesfârșit...

e cânt din scoica spiralată ce urcă scara unui zid,
din turnul tău cu altădată, e o fereastră ce-o deschid...

tu strângi din ochi, durând lumina și-mi lași o lacrimă pe gând
și-n visul plajei bate valul în ritm de dans, ușor și blând...

mă doare clipa-n care locul se umple de neliniști vii
și-n nenumitele atingeri cresc flori din lujerii ce-i știi...

un portativ se-ntinde-n mine și ține-n el o integrală,
o simfonie de luceferi umplând cu vis ora banală...

te las într-o uitare rară și trec prin gara din deșert,
aștept un tren, dar nu sunt lini și uit ce mă rugai să iert...

din visul unei dimineți târzii, întreb:

Ce se întâmplă cu tine? Am trecut prin Peninsula și-am întrebat vreo 10 oameni până am găsit unul care să știe pe unde e Casa Pictorului. Când am ajuns aproape de casa ta și n-am văzut pe nimeni în curte am trecut mai departe și m-am oprit la vecina de lângă. De la ea am aflat că treci foarte rar pe acasă. De aceea îți las semnul asta. Celularul vechi l-am schimbat. Cel nou îl țin doar pentru bătrânul Santiago și pentru Singurătatea mea. Pe scara asta: privește, ascultă, vorbește, atinge, lipsește treapta portativului...

*pe visul meu de stiu pe unde-i gardul pe unde
aparuse leopardul de unde când si cum venea sirena si cine a
furat cometei trena pe visul meu al tau si-al tuturor de stiu
cum se facu de aurora se strecurase-n seara-n care visul
atinse-n adiere tot abisul pe visul meu te prinzi pe un pacat ca
bila nimeri la mine-n pat si scara se facu cu aripi vii si valea in-
verzi din verbul stii era de-acum o mare teorema impinsa de o
lema intr-o schema si tu cand ai venit si-ai zis nu vii eu am stiut
tu n-ai putut sa lasi un scut mai stii acum ca-n visul tau cu lume
o casa are-n ea un pom cu prune si-n alergarea visului de ieri
un gong batea in noapte-nre taceri pe visul meu... copila cu
copil si crocodil este ea ceacare in povestea cu asezatul in
vagon este asa cum zice ea... restul este totul cum zice aici...
despre ce vagon vorbești decât cel în care stau eu de ani buni
în fiecare vara si unde nu ajung decât pescarusii cei certareți si
corbii cei intelepti... cei doi corbi din legendele vikingilor s-au
imprietnit cu pescarusul meu... curand voi incepe rubrica Pro-
fesorul (din Tomis... inca nu stiu daca sa ies de pe Scara lui Es-
cher sau sa raman tot acolo...)*

Subredacția Dâmbovița ♦ Filosofie

Răzvan DAVIDESCU

NAE IONESCU – ÎNCERCARE DE FILOSOFIE CREȘTINĂ ROMÂNEASCĂ

Petre Tuțea îl definea pe Nae Ionescu ca fiind meditația metafizică mutată la nivel cotidian, sau ridicarea cotidianului la nivel filosofic. Spunea că nimeni n-a reușit să facă asta în presă până la el, nici măcar Eminescu. Deși a fost un foarte mare gânditor și deși rămâne cel mai mare jurnalist, Eminescu n-a filosofat în publicistică. Mai spunea în stilul-i caracteristic că față de Nae Ionescu, Călinescu nici n-a existat. Nae Ionescu nu se măsura în vremea lui cu nimeni. Era el însuși .

Același părinte Nicolae de la Rohia spunea despre Profesor că este numai flacăra și patimă și că valoarea unui ceas petrecut în raza de acțiune a privirii și glasului său era o experiență covârșitoare. De asemenea, în Profesor nu întâlneai umbră de academism și de profesor scortșos și nici urmă de rigoare pedagogică, de politețe doctorală, de artificială imperturbabilitate magisterică. Aceasta pentru că Nae Ionescu n-a predat Logica sau Metafizica, ci a predat cultura ca o stare de tensiune permanentă, el n-a predat un sistem, ci o libertate. Sigiliul de profesor unicat al lui Nae Ionescu decurgea tocmai din această vitalitate a lui care nu putea să te lase apatic și indiferent. Indiferent ce ai fi fost, la plecare erai altul decât la intrare .

Este momentul să ne întrebăm ce a garantat aderența fără precedent pe care Profesorul a avut-o în fața unei întregi generații. Evident că întregul arsenal de calități enumerat mai sus explică succesul Profesorului, dar toate acestea țin întrucâtva de formă, de ceea ce e exterior. Deci acest tablou al Profesorului trebuie să fie întregit de elementul de fond, de chiar valoarea intrinsecă a mesajelor sale, a vestirilor sale, răspândite peste tot ca o mirabilă sământă. Am putea spune că la întreaga suită de accesorii cu care își cucerea auditoriul, se mai poate adăuga și franchețea, sinceritatea frapantă, sinceritatea de care cu siguranță se prevala și în raportarea la adevărurile esențiale ce alcătuiesc acea lume a lucrului în sine a mult prea blamatului său coleg de breaslă Kant.

Nu mai așa ne explicăm, prin prisma acestei sincerități, a acestei hipertrofiate sensibilități a realității perceptibile și trăite, cum reușea să se raporteze pertinent la niște valori, la niște realități ce în mod plener și intempestiv erau conșimțite de toți cei ce-l audiau. Erau conșimțite nu numai datorită puterii de persuasiune a Profesorului, ci mai ales pentru faptul că sunt bănuite de noi toți prin prisma simțirii, a trăirii, dar convertirea lor într-un limbaj conceptual și comprehensibil reușea să o facă numai el – Nae Ionescu. Putem spune că el a convins și sedus tocmai prin această capacitate de a face ca actul convingerii, actul credinței în ceilalți să fie implacabil și peremptoriu.

Stăm și ne întrebăm cum poate cineva să aibă finalitate, să primească confirmare prin aplicabilitatea comandamentelor transmise și mai ales să i se verifice întreaga atitudine culturală epistemologică, dar și ca trăire în sine, de-a lungul timpului, prin opulenta rodire a unei întregi generații. Așa ceva nu se poate petrece, nu se poate materializa dacă substratul celor afirmate este ceva fictiv, fantasmagoric, cosmetizare de ocurență a unei gândiri cabotine. Deci nu ne rămâne să ne spunem decât că gândirea lui Nae Ionescu, manifestarea culturală în genere a lui, a jubilat, sedus, convins și totodată frizat, tocmai pentru că izvoră din credința absolută într-o realitate transcendentă și imuabilă, a lucrului în sine (ens a se) la care toți suntem racordați, dar unii mai mult, alții mai puțin. Dacă valorile lui Nae Ionescu și-au găsit confirmarea și aplicabilitatea în viața majorității, este tocmai pentru că Adevărul nu poate fi decât unul singur, iar Profesorul a reușit să-l surprindă și să-l primească în întreaga sa ființă, care conștient și firesc a devenit un releu prin care inefabilul se convertea în comprehensibil pentru noi, cei ancorați în istoric și perisabil.

Ceea ce este inedit în gândirea filozofică a lui Nae Ionescu față de linia urmată de ceilalți filozofi, este faptul că în demersul său, în modul cel mai serios și literal cu putință, înserează în tatonarea metafizică pe Dumnezeu și în al doilea rând, problema omului în raportul cu Dumnezeu. Astfel putem spune că el a redat filosofiei pe Dumnezeu. Noțiunea de Dumnezeu nu o găsim nici la Rădulescu-Motru nici la P. Negulescu.

(Va urma)

Subredacția Maramureș ♦ FESTIVALUL DE TEATRU «ATELIER», ediția a XVI-a ♦ Subredacția Maramureș ♦

Nicoară MIHALI

FESTIVALUL DE TEATRU «ATELIER», ediția a XVI-a, 15-22 iunie 2008

– între orgie și himeră –

CONVALESCENȚA ÎNCEPUTULUI

Orașul sub ploaia luminilor. Mirosultrandafirilor se scurge pe străzile în care vara a înflorit. Se rostogolesc coronițele absolvenților și dascălii decartează, la intervale de timp, diplome pentru premianți. Se mătură pentru ultima dată scările teatrului municipal. Gongul bate încă o dată, prelung, cu un sunet mai degrabă de sirenă, iar dramaturgul Radu Macrinici anunță încă o dată, în foaierea instituției băimărene, că am intrat în anotimpul teatrului universal. La 5.20 pe scena transformată în cimitir, în regia lui Radu Afrim, se prezintă spectacolul **Vis. Toamnă** de Jon Fosse. Fosse este necunoscut în România, textul său de teatru are o exprimare săracă, dialogul său s-a redus la un tip de echilibru între a spune și a tăcea. Doar câteva personaje: un bărbat, o femeie, mamă și tatăl:

„Bărbatul, de-a dreptul surprins, dă cu piciorul în pietriș. Dar să te întâlnească aici, acum e incredibil.”

Femeia: Stai și cauți în adâncul sufletului (pauză scurtă) Nu putem. În curând vom vrea să facem și dragoste... Nu știu dacă-mi place dragostea. Cred că sunt împotriva ei.”

Regizorul Radu Afrim surprinde tragedia unei copilării pierdute. După cum spun criticii de teatru „despre un asemenea spectacol e mai greu să scrii”.

Atmosfera și scenografia acestui spectacol ne trimite spre visele lui Almodovar. Voalurile negre, corolele de floarea soarelui, mașinuțele, păpușile care

sunt decapitate, piesele de șah, sunt elemente din care se naște corola unui spectacol. De la aprinderea reflectoarele și până la sunetul infernal al unor elicoptere care survolează cimitirul spectatorul trăiește spaima și bucuria, este chirchit precum copilul în uterul mamei înainte de a se naște, este cu genunchii la gură, este copleșit de emoție, de bucurie fără sfârșit și de spaimă în același timp.

Soarele apune. Actorii Teatrului Clasic „Ioan Slavici” din Arad culeg frânturi de aplauze, limbile ceasornicilor curg precum în pânzele lui Salvador Dali. Șerpii cimitirelor stau ascunși. Odată ieșit din teatru te izbești de cântecul serenadelor și de cohortele absolvenților ce pleacă spre decapitarea bacalaureatului.

SPECTACOLUL ORGIEI

De fiecare dată când văd pe un afiș în locul direcției de scenă numele lui Victor Ioan Frunză știu că mă aflu în fața unui spectacol grandios. Dacă nu asist la **Faustul** lui Purcărete, jucat într-o hală industrială la Sibiu, cu siguranță, Victor Ioan Frunză a folosit tot personalul teatrului băimărean, aducând, pe lângă actorii angajați, femeile de serviciu, plasatoarele, mașiniștii și chiar șoferul, dacă n-a avut timp să iasă pe poarta instituției. Se joacă **Caligula**, piesa lui Albert Camus, laureat al premiului „Nobel” în anul 1957, autor ce sfârșește tragic într-un accident de mașină, având aproape aceeași soartă ca Antoine de Saint-Exupery, care pleacă cu aparatul său de zbor spre ceruri și nu se mai întoarce niciodată pe pământ. Caligula este împăratul roman care descoperă, la moartea Drucillei, sora și amanta lui, că oamenii nu sunt fericiți. Din clipa aceea, otrăvit de dispreț și de oroare, refuză prietenia și iubirea, solidaritatea umană și binele și dă naștere unor orgii pe care mintea omenească încă nu este în stare să le priceapă. George Costin este actorul care face și de data aceasta carieră într-un spectacol. Timp de două ore și cincisprezece minute asistăm la un spectacol în care tragedia și erorile umane depășesc

orice limită. Caligula este pregătit să moară pentru c-a înțeles, în cele din urmă, că nici o ființă nu se poate salva singură și nu poți fi liber în detrimentul celorlalți oameni. Spectacolul creează orgia imaginii despre sine. Regizorul Frunză a aruncat pe scenă câteva oglinzi ca să despartă lumea lui Caligula de spectatorii din sală. Numai că în tirania lui Caligula și oglinzile se mișcă. Spectatorii curioși își caută mutrele deformate în oglinzi, își strâng iubitele de mână, își palpează abdomenul ca-ntr-un exercițiu grotesc dinainte de moarte. Imaginea panourilor-oglinzi în care se remarcă indistinct acest public deformat, marchează reușii capetele spectacolului și demonstrația unei existențe la limită. Dincolo de puterea cuvântului, spectacolul lui Frunză este un monument coregrafic inedit, un comentariu poetic al iubirii incestuoase dintre frate și soră. Asistăm aici la toate teripurile inimaginabile ale unui tiran. Caligula rămâne fidel fantasmelor sale. Pe scenă, la un moment dat se aruncă hălci de carne. Nici nu-ți mai vine să crezi că te afli într-o sală de teatru; ești impresurat de o muzică puternică, de acordurile joase și grave, de scena masacrelor figurat, în care trupa actorilor teatrului municipal, prefigurează statura dominatoare a lui Marcel Iureș, care ar fi jucat cu mulți ani în urmă în același spectacol. Orgie pe muzică, dedublarea unui individ, iubirea homosexuală, dezlanțuită fără limite, este în cele din urmă spectacolul amintit.

LA MASĂ CU RADU AFRIM

De departe revelația acestui festival a fost regizorul Radu Afrim, el însuși un personaj în colecția numelor de aur înscrise pe scena teatrului românesc. L-am văzut între actori, oneri blând, alături cu săgeata privirii îndreptată spre ei; l-am văzut între spectatori în poziție de yogin, bucuros de reușita spectacolului. Un copil teribil, cu un păr și o barbă roșcată, capabil să surprindă dintr-o privire, dacă-l poate interesa ceva dintr-un spectacol sau dacă, în următoarea clipă, va deranja câțiva spectatori fideli dacă va părăsi sala. Radu Afrim chiar a luat un mare premiu la Festivalul Atelier din acest an, adică premiul special al juriului. La două spectacole voi face referire, stând de vorbă la masă cu unul dintre cei mai de seamă regizori ai noii generații: spectacolul **And Bjork, Of Course** și spectacolul **Povestiri de spre nebunia (noastră) cea de toate zilele**, primul spectacol, jucat de actorii Teatrului „Toma Caragiu” din Ploiești, iar al doilea jucat de actorii de la Teatrul Țineretului din Piatra Neamț.

În primul spectacol, opt personaje, de meserii și poziții sociale diferite se prezintă la câteva ședințe de psihoterapie în speranța că se vor regăsi și că din tabloul acela perfect de familie vor deveni mai adevărați și nu mai țicniți. Însă, pe măsură ce își defulează amintirile, visele și viața, vedem cum regizorul Afrim reface tabloul de familie din bucați și încearcă să-i dirijeze pe actori într-un ritm al mișcărilor grațioase pentru că aici asistăm la un spectacol-fenomen în care actorii sunt bine antrenați și fac o echipă perfectă pentru a cuceri o medalie la olimpiadă. Și Clara Flores și Ada Simionică, și Lorena Ciubotaru, și Nicoleta Lefter, întrușchipează spiritul feminin camuflat în nonșalanța unei piei de felină. Odată ajunși la cabinetul de psihoterapie, oamenii acestei lumi deschid vasele de sânge ale unei suferințe înăbușite. Purtați prin amfiteatrele Greciei unde Antigona strigă disperarea, ei urcă scările unor citadela din zilele noastre pentru a striga disperati: Să căutăm fericirea!

În spectacolul de la Piatra Neamț, Radu Afrim are în rolul principal de Coca

Blos. Geometria piesei este structurată pe binome umane; pentru ca aceste binome să funcționeze normal au nevoie de dragoste. Iubirea carnală, dar mai ales lipsa iubirii, e sursa care creează desfășurarea acestei povestiri.

După cum afirmă criticul Doru Mares, în acest spectacol, regizorul Radu Afrim posedă o știință a dozajului. Există personaje care se luptă cu nostalgia, care atacă la baionetă sau care doresc revoluția de cafea; toate se roteș în jurul unei fărâme de iubire care se pierde în demența zgomotelor străzii și-n zumzetul țicnelii cotidiene. Radu Afrim creează un spectacol abisal, în care drama existenței e învelită într-un umor amar. Regizorul are o baghetă magică cu care controlează, aproape draconic, jocul actorilor, drept dovadă și premiul pentru cea mai bună actriță îi revine doamnei Coca Blos.

Nu e ușor să stai la masă cu un asemenea personaj deoarece regizorul Afrim are în piesele sale bătrâni ce au dat în mintea copilăriei, oameni țicniți, însingurați și înamorați, omuleți care o iau razna și fac orice numai ca să li se-ntâmpale și lor ceva. Afrim caută inocența și îmbătrânirea, desface timpul cotidian „personajele lui au doar cea în călcăie și vitalitatea în buricele degetelor”. Iubirea desacralizată se regăsește pe fiecare pașje curată a minții omenești. Ca să rezisti să stai la masă cu el nu-ți ajunge o cană de cafea, ci trebuie să cauți o băutură de țarie puternică.

FESTIVALUL DE TEATRU «ATELIER» a mai tras cortina peste încă o ediție

Radu Macrinici, Marilena Frențiu și Nicolae Weiss au urcat încă o dată în loja oficială. Marele premiu l-a luat spectacolul Mantaua. Antonin Artaud a fost omagiat și la Baia Mare la săzicea de ani de la dispariția sa. Geniu pentru unii, nebul pentru alții, Artaud a fost poet, autor, regizor, actor, artist plastic etc. Japonezul Hikaru Otsubo a mai adus un spectacol de dans unde a surprins tema unui copac mare și bătrân.

Vistieria orașului a rămas intactă. Nici o mână tremurândă a vreunui politician avar n-a atins monedele cu gust european. La început o trompetă scăpată din teatru s-a rostogolit în stradă și a fost spartă de roțile unei mașini a poliției care alerga într-o misiune. Apoi a mai ieșit de acolo, de jos, de unde stau instrumentele, un flaut plâpând și duos și a anunțat că prin pădurile Maramureșului încep Noptile de Sânziene, că actorilor, după tot ce au făcut, nu le rămâne decât să se întoarcă acasă, să ardă din nou în iubire pentru teatru precum făclile în Noptile de Sânziene și să se întoarcă la anul pentru alte premii.

PREMIILE FESTIVALULUI

CEL MAI BUN SPECTACOL: *Mantaua* PREMIUL PENTRU MUZICĂ DE SCENĂ: *Radu Afrim, spectacolul Povestiri de spre nebunia (noastră) cea de toate zilele;*
CEA MAI BUNĂ SCENOGRAFIE: *Hikaru Otsubo, spectacolul Visul marelui arbore;*
CEA MAI BUNĂ COREGRAFIE: *Adriana Grad, spectacolele Portugalia și Caligula;*
PENTRU ROL SECUNDAR: *Inna Andriucă (spectacolul Portugalia), Sorin Miron (spectacolul Portugalia);*
CEA MAI BUNĂ ACTRIȚĂ: *Coca Blos;*
CEL MAI BUN ACTOR: *George Costin;*
CEL MAI BUN REGIZOR: *Victor Ioan Frunză;*
PREMIUL SPECIAL AL JURULUI: *Radu Afrim.*

EXPOZIȚIE INTERNAȚIONALĂ DE PICTURĂ ROMÂNNO-POLONĂ LA CENTRUL CULTURAL M.I.R.A.

În perioada 1 septembrie -14 septembrie
2008 are loc la Centrul Cultural M.I.R.A.
București

Expoziția internațională de pictură românno-polonă, intitulată “Metamorfozele Cuvântului” organizată de

Asociația Culturală “ORIONGROUP”
împreună cu invitații săi.

Agnieszka Przystawa Wroslaw –Polonia
Rodica Cristina Voicu, Reli Daniela Voicu,
Victorița Duțu, Andreea Sărcani

Invitați
Tudor Meiloiu
Mihai Pârțu

Expoziția propune privitorilor și iubitorilor de artă nevoia de comunicare culturală între artiști din țări diferite, de data aceasta România și Polonia.

Vă invităm să ne priviți lucrările.

www.grupulorion.wordpress.com

www.relovicu.wordpress.com

www.rodicavoicu.wordpress.com

www.victoritadutu.wordpress.com

Vernisajul va avea loc luni, 1 septembrie 2008, la ora 15.00, la Centrul Cultural M.I.R.A.

Alex PORC

FEMEI GEOGRAFICE

PERSONAJELE:

MIKLOS BARDOLSKI
MALLORCA de la FUENTES
NIKITA ERMIZUDOV - *sergent major*
IRLANDA JOYCE - *personaj inactiv*
3 polițiști

(O cameră cu pat, masă, pe masă un casetofon, scaune, fotoliu, bibliotecă și ladă de scule. Lângă bibliotecă, pe covor, sunt împrăștiate cărți. Miklos caută ceva, să zicem o carte, în bibliotecă. Mallorca stă în fotoliu și fumează. Ambii sunt îmbrăcați în alb, Miklos cu tricou alb și uaiugi, adică "white - jeans", iar ea cu o rochie lungă. Miklos este înalt și bine făcut, are plete blonde, iar Mallorca de o stranie frumusețe, dată de expresia ciudată a ochilor. Are părul scurt, negru. Machiată aproape strident.)
MIKLOS: Nu găsec niciunde "Psihopatologia" aia blestemată! Unde dracu' a putut să dispară?
MALLORCA: Ești sigur că o aveai în bibliotecă?
MIKLOS: Normal că sunt sigur, doar nu mă crezi tâmpit să caut ceva ce nu am!

MALLORCA: Departe de mine un așa gând. Poate ai împrumutat-o cuiva și ai uitat.
MIKLOS: Cui așa fi putut-o împrumuta? Cine crezi că mai e interesat de așa ceva?
MALLORCA: Există chiar și la noi pe stradă trei sau patru doctori pe care i-ar putea interesa.
MIKLOS: I-ar putea interesa, dar nu-i interesează. Îi interesează să stăroacă bolnavii de bani să-și poată face vile la munte și la mare, și să-și umple burdihanele cu mâncăruri "fine". Intr-o zi o să-i împuşe pe toți viermii ăștia!
MALLORCA: Când? De-abia aștept!
MIKLOS: Și eu de-abia aștept, dar acum nu asta e problema mea.

MALLORCA: Iar ai o problemă?
MIKLOS: Da, îmi trebuie afurisita aia de carte pe care nicio n-o găsec!
MALLORCA: Cum ziceai că se numește?
MIKLOS: (plictisit): Psihopatologie generală.
MALLORCA: Pare ceva interesant.
MIKLOS: Pare, dar nu e.
MALLORCA: Atunci nu înțeleg ce nevoie ai de ea.
MIKLOS: Depășește puterea ta de înțelegere.
MALLORCA: De unde ăstii? Poate că nu sunt nici eu chiar așa bătută-n cap.

MIKLOS: Nici n-am zis că ești, doar că nu cred să te intereseze. Și, în plus, nu cred că vei fi de acord cu mine.
MALLORCA: La ce?
MIKLOS: Ți-am zis că te iubesc, și vreau să rămânem împreună, dar deviza mea e "No sex, no wrecks!"
MALLORCA: Adică?
MIKLOS: Dacă nu faci sex nu ajungi epavă!
MALLORCA: Asta e o totală idioțenie! Faci sex sau nu, tot îmbătrânești și mori.
MIKLOS: Da, dar dacă nu faci te menții proaspăt până la o vârstă înaintată.
MALLORCA: Bine, bine, am înțeles că vrei să fim abstenenți, dar nu mi-e prea clar de ce.
MIKLOS: De fapt nu există nici un motiv foarte bine determinat. Poate îți inchipui că vreau să rămân pur, sau să trăiesc mai mult. Bullshit! E un simplu experiment, așa mi-a venit și gata!
MALLORCA: Bun, am înțeles, dar ce te face să crezi că

vreau să fac și eu același experiment?
MIKLOS: Am zis eu așa ceva? Vai de mine, înseamnă că eram cel puțin semi-conștient.
MALLORCA: N-ai zis, dar nu înțeleg de ce vrei să stau cu tine.
MIKLOS: Să mori și tu ca Irlanda, nu?
MALLORCA: Irlanda? Ce mai e și asta?
MIKLOS: Poate vrei să zici "cine mai e și asta?"
MALLORCA: Zi cum vrei. Cine e?
MIKLOS: Predecesoarea ta.
MALLORCA: Dar de ce a murit?
MIKLOS: Am omorât-o eu.
MALLORCA: De ce?
MIKLOS: Fiindcă n-a mai rezistat. Voia să mă culc cu ea, și devenise atât de insistată încât a trebuit să o trimit pe lumea cealaltă. Bineînțeles, cu o tandră lovitură de daltă. (*Merge la lada cu scule, o deschide și scoate o daltă din ea.*) Uite-o! O am aici, pregătită. (*O bagă înapoi în ladă, pe care apoi o închide.*)
MALLORCA: Dar eu nu vreau să mor!
MIKLOS: De ce? Dacă mă iubești nici nu poți să-ți dorești să mori altfel decât de mâna mea.
MALLORCA: Dar tu, tu mă iubești?
MIKLOS: Să zicem că da.
MALLORCA: Cum adică "să zicem"? Ori mă iubești ori nu.
MIKLOS: Ai dreptate.
MALLORCA: Am sau n-am dreptate, nu asta mă interesează.
MIKLOS: Dar există ceva care să te intereseze?
MALLORCA: În momentul de față, da.
MIKLOS: Ce anume? M-ai făcut curios.
MALLORCA: Mă iubești?
MIKLOS: A, asta era? Credeam că te gândești la ceva serios.
MALLORCA: Chiar dacă nu-i "ceva serios", te rog

să-mi răspunzi.
MIKLOS: N-are importanță.
MALLORCA: N-are importanță? Deci nu mă iubești. Atunci nu înțeleg de ce mă mai ții aici.
MIKLOS: Cine te ține? Eu nu! (*Îi arată ușa.*) Ușa e acolo, ce-i drept nevopsită.
MALLORCA: Și îți arde și de glume. Ei bine, află că n-am de gând să plec!
MIKLOS: Treaba ta.
MALLORCA: Nici nu mă întrebi de ce mai stau?
MIKLOS: De ce mai stai?
MALLORCA: Fiindcă te iubesc.
MIKLOS: Prostii! N-am timp de declarații siropoase, pe mine mă interesează unde e cartea.
MALLORCA: Nu mi-ai zis la ce îți trebuie.
MIKLOS: Psihiatrii mă consideră un caz patologic, chiar dacă nici unul nu știe cum se numește boala mea. Și cîcă abstenența prelungită la care mă supun voluntar e un efect al bolii. Mai interesant ar fi dacă așa putea afla cauza bolii. Efectele se pot vedea chiar cu ochiul liber.
MALLORCA: Dar dacă specialiștii nu știu ce boală ai, cum o să afli tu printr-o simplă lectură a cărții?
MIKLOS: Nu am de gând să fac "o simplă lectură a cărții", vreau s-o studiez în amănunțime.
MALLORCA: Dar nici nu cunoști terminologia de specialitate.
MIKLOS: O s-o cunosc.
MALLORCA: Stai, gândește-te puțin: medicii ăștia se ocupă de bolile psihice de-o viață, crezi că vei putea afla mai mult de cât știu ei despre boala ta?
MIKLOS: Pentru ei e o chestie de rutină, eu sau altul, pentru ei e același lucru. Cu alte cuvinte, nici nu-i interesează boala mea, important e să-și primească salariul și "micile" atenții din partea rudelor pacienților, pe când în cazul meu e vorba de însuși cursul viitor al vieții mele, deci sunt cât se poate de direct interesat.
MALLORCA: Am înțeles ideea, dar de ce e așa important pentru tine să-ți cunoști boala, crezi că o să poți scăpa de ea?
MIKLOS: Dar nu de asta vreau eu să-mi cunosc boala, ca s-o anihilez. Dimpotrivă, vreau s-o cultiv.
MALLORCA: De ce?
MIKLOS: Deocamdată mă simt perfect normal, vreau să simt că sunt dereglat psihic, "caz patologic", cum spun ei.
MALLORCA: Uii că marea majoritate a nebunilor se consideră perfect normali.
MIKLOS: M-am gândit și la asta.
MALLORCA: Și la ce concluzie ai ajuns?
MIKLOS: Viața noastră, a oamenilor în general, a ajuns mult prea complicată.
MALLORCA: Da, și eu cred că exagerăm grosolan.
MIKLOS: Nu te cunosc decât de câteva zile, dar cred că ești o tipă tare deșteaptă. Fără urmă de ironie ți-o spun.
MALLORCA: Mă măgulești.
MIKLOS: Ți se pare. Doar ți-am spus.
MALLORCA: Mai spune-mi o dată, că-mi place!
MIKLOS: Ei, eu, nu ți se pare că îmi ceri prea mult?
MALLORCA: Nu.
MIKLOS: Bine, ești taaaare deșteaptă. Vai, a, a, (*râzând*) am uitat cum te cheamă!
MALLORCA (*vizibil ofensată*): Mallorca.
MIKLOS: A, da! Vai, Mallorca, dar ce deșteaptă ești!
MALLORCA: Acum deja îți bați joc de mine!
MIKLOS: Asta rezultă prin exagerare.
MALLORCA: Deci eu sunt de vină că răzi de mine!
MIKLOS: Evident.
MALLORCA: Atunci nu mai spun nici un cuvânt!
MIKLOS: Perfect.
MALLORCA (*după aproximativ 30 de secunde de tăcere*): Irlanda, ce fel de nume mai e și așa?

MIKLOS: Vezi, asta e încă un motiv în plus pentru bărbați să adopte abstenența.
MALLORCA: Care? Ce motiv?
MIKLOS: Acum nu poți fii geloasă pe Ira, pentru că e moartă!
MALLORCA: Ce prost poți să fii! Dar nici nu eram geloasă, cum să fii geloasă pe un cadavru? Ziceam doar că Irlanda e un nume caraghios.
MIKLOS: Zău? Nu mi se pare. Mai caraghios mi se pare a fi al tău. E chiar un lucru fermecător să porți numele țării în care te-ai născut.
MALLORCA: Era irlandeză?
MIKLOS: Da, și era mândră de asta.
MALLORCA: Era dezordonată și nespălată?
MIKLOS: Ești tâmpită! Doar nu ai și tu despre irlandezi aceleași impresii ca oamenii de la țară și șovini. Adică pardon, șovini nu au impresia asta, doar zic că o au, fiindcă pentru ei orice motiv e bun să-i disprețuiască pe irlandezi.
MALLORCA: Miklos, dar nu sunt englezoaică!
MIKLOS: Lasă-mă să ghicesc, lasă-mă să ghicesc... Ești spanioaică!
MALLORCA: Că și greu era de ghicit!
MIKLOS: Oricum mai greu decât în cazul Irlandei. Vezi, nu-i mai caraghios să porți numele unui oraș decât să porți numele țării în care te-ai născut?
MALLORCA: Nu e numele unui oraș oarecare, e numele orașului meu natal, în care am și copilărit, și la noi e un obicei strămoșesc ca fetele să poarte nume de orașe: Sevilla, Barcelona, Zaragoza...
MIKLOS: E un obicei prostesc!
MALLORCA: Hai să nu mai vorbim despre asta. Spune-mi mai bine cât timp a trecut de când ai omorât-o?
MIKLOS: Da, da, tu nu ești de la poliție. (*După un scurt timp de gândire.*) Cinci zile. Au trecut cinci zile.
MALLORCA: Adică ai omorât-o "cu o tandră lovitură de daltă", cum ai zis, iar a doua zi ai mers să-i cauți o înlocuitoare.
MIKLOS: Exact. Și te-am găsit pe tine!
MALLORCA: Nici nu știu cum de mai stau aici, cu tine.
MIKLOS: Am charismă!
MALLORCA: Da, să știi că ești un tip charismatic.
MIKLOS: M-am plictisit, nu mai caut nici o carte. Hai să jucăm zaruri, vrei?
MALLORCA: Da, de ce nu?
MIKLOS: Ce vrei să jucăm, iams sau bacara?
MALLORCA: Hai să jucăm bacara. Scrii tu?
MIKLOS: Mai bine scrie tu.
MALLORCA: Dă-mi o foaie și ceva de scris.
MIKLOS: Uite-acolo, pe al doilea raft, sunt niște pixuri și un caiet. Ia-ți, până cum eu ceva muzică. (*La dintr-un sertar o casetă, o bagă în casetofon, pe care apoi îl porneste, timp în care Mallorca ia caietul și un pix, și scrie ceva.*) Tom Waits îți convine? (*Vine și se așează pe un scaun lângă fotoliu.*)
MALLORCA: N-am mai ascultat. Sună interesant!
MIKLOS: Chiar n-ai mai ascultat Tom Waits?
MALLORCA: Nu știu, poate că am ascultat o piesă sau două, dar nu albume întregi. Unde sunt zarurile?
MIKLOS: Trebuie să le caut. (*Se ridică, merge la bibliotecă, și începe să caute prin sertare.*) Tom Waits îmi trezește o grămadă de amintiri. (*Scoate zarurile dintr-un sertar.*) Le-am găsit! (*Vine la masă și începe să joace.*)
MALLORCA: Ce fel de amintiri?
MIKLOS: În vremea studenției trăgeam niște chefurii teribile, iar în grupul nostru toți erau ahații după Tom Waits. Nici nu cred că există ceva mai potrivit pentru beții. Eventual The Pogues, Portishead sau Nick Cave.
MALLORCA: Nu știu cum se face că dintre toate trupele de care-mi spui nu găsec una de care măcar să fi auzit, deși am ascultat și eu destulă muzică.
MIKLOS: Spune-mi ce ascultai.
MALLORCA: Cel mai mult ascultam The Doors, Led Zeppelin și Pink Floyd, apoi Beatles, Rolling Stones, Beethoven, Bach, Vivaldi, Wagner, Schubert și așa mai departe. Dar mai spune-mi ce ascuți tu.
MIKLOS: Pe lângă trupele de care ți-am spus... Bacara! 1-0 pentru mine. Acum începe tu.
MALLORCA: Și ce te bucuri că mă bați!
MIKLOS: Normal că mă bucur, doar asta e scopul jocului, să câștigi.
MALLORCA: Deci cel care pierde joacă degeaba?
MIKLOS: Nu, fiindcă jucând te perfecționezi, indiferent dacă pierzi sau câștigi.
MALLORCA: Asta n-are nici o importanță la jocurile de noroc, cum e și jocul de zaruri. Aici câștigi în funcție de ce noroc ai. Iar eu pierd, asta înseamnă că am noroc în dragoste!
MIKLOS: Nu, nicidicum, astea-s superștii pentru moși, babe și alte lucruri de genul ăsta. Dar să revin la ceea ce voiam să-ți spun: ascultam în principal Tom Waits, Portishead, Van Der Graaf Generator, Dead Can Dance, Lisa Gerrard, Mari Boine, King Crimson, Deus, Chick Corea, Bush, Theatre Of Tragedy, plus Frank Zappa, U2, Nirvana, John Lee Hooker, Faith No More, Zeppelin, Doors, Floyd, Deep Purple, Canned Heat, Pearl Jam, Massive Attack, Tricky...
MALLORCA: Mai și oprește-te! Dintre toate astea dacă am auzit de vreo trei sau patru. Dar muzică clasică nu ascultai?
MIKLOS: Ba da, dar mai puțin. Îmi plăceau mult Mahler, Bach, Grieg și Paganini, dar și Mozart, Schumann, Liszt, Schubert, Saint-Saens...
MALLORCA: Văd că la muzică te pricepi. Dar ziceai că Tom Waits îți trezește "o grămadă de amintiri"; mai sunt și altele pe lângă acele chefurii de care ai pomenit?
MIKLOS: Da, Tom Waits îmi amintește de multe momente plăcute petrecute în brațele unor femei frumoase.
(*Va urma*)

Jurnalul din pușcărie

Am fost întrebat: "Totuși, nu simți nici o satisfacție că ai ajuns acolo unde ai dorit, că te-ai realizat?" N-am răspuns pentru că, desigur, nu gloria sau banii m-au interesat atunci când am aflat de ce am insistat atât în drumul ales. Ce-aș putea răspunde acum, când totul e întors pe dos iar mișcărilor și evenimentele lumii nu au savoare de altădată, sunt fade - oricât de înfricoșătoare ar fi? Toată tragedia, toată moartea și foamea de ceva nou a omenirii, toată abjecția și cursușoarea întâmplărilor de peste zi și a celor planificate peste noapte nu pot egala strălucirea calmă a soarelui și stelelor. Ce-a făcut Dumnezeu? Dumnezeu a făcut Universul și este Universul. Ce-a făcut omul? Omul a făcut crima, adulterul, banii, televizorul, experiența nucleară și genetică ș.a.m.d. și este toate acestea. S-a dat în spectacol.

Dumnezeu s-ar fi pliticit să urmărească o atâd de proastă piesă și nu și-a luat bilete; L-a trimis pe Isus pentru a ridica standardul valoric al actorilor iar rezizorii, înfuriați, L-au scos din distribuție. N-au știut că de atunci a început să se joace o altă piesă, una care mereu bate recordurile la în-casări.

Într-o zi, mi-a căzut în mână "Jurnal"-ul lui Mircea Cărtărescu. Se plânge că-i e greu să mai scrie, să mai facă literatură, se îndoiește de faptul că lumea mai are nevoie de așa ceva. Ar trebui să nu se sperie de etapa următoare și să facă pasul până nu va îmbătrâni: eforturile târzii pot avea un rezultat definitiv - orbitor, total - dar fără valente practice. Iar înțepciunea nu-și are rostul decât multiplicată, nu ținută în seifuri personale.

Era prin anul 2000 când m-am gândit să mă mut în capitala României. Nu pentru a deveni un mare scriitor, nu pentru că în metropola asta ar fi fost rost de-o carieră literară s-au o realizare în domeniu, ci pentru a mă lua de capier cu diavolul. M-am dus o vreme la diverse întâlniri și evenimente culturale; până m-a plictisit inutilitatea lor. Pentru a nu jena tot felul de "fețe înalte", mi-am făcut o editură și o revistă, gest condamnat din start de Ion Zubășcu, omul care m-a pregătit în copilărie să scriu poezii, nu să umbli după cai verzi pe pereți. Când am tipărit "Întorcerea poetului risipitor" și l-am căutat, mi-a spus să i-o duc repede lui Nicolae Manolescu. L-am întrebat de ce dar n-a fost chip să ne înțelegem. M-am gândit: ce mi-ar putea face N. Manolescu? Celebritate nu-mi trebuia, de valori materiale nu mai aveam nevoie iar domnul Manolescu oricum primea preluțe cărți de la autori obscuri; sute, mii de cărți pe care sigur nu le-a citit niciodată ori, în cel mai fericit caz, le-a răsfoit complent. Nu i-am dat carte lui Manolescu; nu le-am dat nici altora, care ar fi putut deveni piese de bază în construirea "celebrității" mele.

Există oameni care trebuie să bea până la fund paharul amărăciunii, care știu că poate veni oricând clipa în care să-L roage pe Dumnezeu: "Trecă de la mine paharul acesta". Teribilă rugăciune, dublată de: "Voia Ta să se facă, nu a mea". Acești oameni sunt conștienți de faptul că au urmat o cale corectă, că au un statut diferit de al celorlalți și nu mai fug, nu se mai ascund.

Ieri am fost căutat de mama și de soția mea. Una din ele m-a întrebat dacă nu mi-e greu la închisoare și am spus că asta în care stau e una mică, în comparație cu marea închisoare ce se numește Terra. Femei deștepte, au zâmbit și ele, au înțeles și ele că la "vorbitoare"-ul acela dintr-un neașteptat colț al Universului, cineva a decis deliberat să bea paharul până la fund.

Hoți. Muște. Mizerie. Povești despre "lovituri" de zeci de milioane și prostituate "cu școală ca-n occident". Reviste porno. Comerț cu zahăr, cafea, mâncare, îmbrăcăminte, țigări. Foile pe care scriu acum au costat "patru nașpa", adică patru țigări fără filtru.

Ajuși la penitenciar, noi, "primarii" (cei aflați la prima abateră), am fost duși "la psiholog", o damă grăsuță cu aere de "dură" care ne-a prelucrat "drepturile" de pe niște hărții xeroxate și mânjite cu marker. Monitorul Oficial, desigur. Sunt scriitor, am zis. Și ziarișt, a completat dânsa, adresându-mi-se cu "dumneavoastră"; avem o revistă a penitenciarului, poate vă decideți să colaborați, puteți primi niște facilități, puteți fi premiați, după trei colaborări aveți voie la vorbitoare "la masă", chiar și o convorbire telefonică în plus, a insistat dânsa, grăsuță și frumos mirositoare, plină de bucle și spray.

Știam că nu-mi slujeau la nimic acele facilități după care umblau în limbă colegii mei de detenție. Eram indiferent: ce să le spun oamenilor mei în acea convorbire telefonică suplimentară? Că e posibil să nu mai apară revista SINGUR? Că Tabăra de la Cozia, programată la începutul lunii august, e posibil să nu mai aibă loc?

Am cerut cărți de la bibliotecă, am luat "Rekursul la metodă" a lui Alejo Carpentier, "Berlin Alexanderplatz" (Alfred Döblin). Și "Studii critice" de C. Dobrogeanu-Gherea.

Nu uitați de revistă, poate..., a opinat psihologul cel frumos mirositor. N-am uitat, aici nu trebuie să uitați. Aici trebuie să reții cât mai mult și mai fidel, să faci depozite de a-mintiri din care poți trăi fericit până la adânci bătrâneți. Nu, eu nu voi ajunge un biet M. Cărtărescu, maltratat sistematic de ideea că nobila substanță a creației a dispărut pentru totdeauna.

Am descoperit cu uimire că avem șoareci și gândaci de bucătărie. Colegii de celulă îi vânează amuzați, printre poveștile despre "lovituri" fabuloase și târfe "ca-n occident", înjurând viața, calculând câte pachete de "bune" (țigări cu filtru) să ceară pentru o pereche de blugi purtați, pentru câte-un tricou strecurat ingenios prin "filtru", pentru câte-un inel din argint introdus în pușcărie prin veșnică metodă a ascunderii în păine.

Acte. Semnături. Măprente.

Bunăvoința polițiștilor, alta decât cea din martie '89, când am fost trimis "spre reeducare" în mina Motru din România. Fără șireturi, fără crucea de la gât, dăruită de doctorul R. Ne-goescu într-o zi în care făceam o grămadă de planuri pentru viitor. Într-o clipă se pot năru visurile oamenilor - iar eu știam asta, de aceea am intrat senin în celula în care trei recidiviști mă așteptau cu ardoare: veneam "de-afară", trebuia să am la mine țigări, cafea, mâncare. Nu aveam, nu mă gândisem că mi-ar fi fost necesare; aveam însă ei, altceva, pentru mine: "Cartea magiei divine" a lui Omraam Mikhael Aivanhov. În următoarele zile am fumut cu toții din "L.M." -ul meu și am citit pe rând, cartea. "Deștept om", spuneau ei. Fenomenul s-a extins și cartea a fost cerută de cei ce aveau grijă să nu evadeze. Dacă stăteam mai mult "pe arest", poate ajungea și la șefii cei mari, contabilii zilelor noastre de "infractori".

Viorel Matîșan, zis "Motică": "Am schimbat șapte locuri de muncă anul acesta. Cum aflau patronii că am cazier, cum eram dat afară. Nu mai am viitor. Când am plecat de la ultimul patron m-am apucat de băut la o terasă. O știam pe barmană așa că am luat pe cont, trebuia să vină nevastă-mea. Am băut până când fata n-a mai vrut să mă servească. M-am așezat la masa unuia și i-am cerut bani de-o bere. Lucrurile s-au complicat, l-am pocnit și m-am servit din portmoneul lui. Acolo, în barul cu terasă. Acum sunt aici, aștept să aflu cât primesc". Viorel Matîșan zis "Motică", 34 de ani.

Eram scoși "la plimbător", o cușcă acoperită cu plasă de sârmă. Priveam Cerul și mă gândeam că "plimbătorul" e locul ideal în care oamenii ar putea să afle valoarea unei frunze, a verdelui viu proiectat pe cenușul zidurilor și existențelor lor de pușcăriași.

Într-o noapte s-a produs minunea, revelația. O așteptam. "În orice închisoare te-ai afla, tu trăiești în Biserica Mea", mi s-a spus - și în continuare am văzut ce fel de Biserici era aceea. Au trebuit să treacă ani și ani de zile de la revelația de pe munte până la noaptea în care am aflat cum arată Construcția pentru care m-am rugat atât de mult.

Am adormit și n-am visat nimic.

Plouă. Desfășurate pe alte axe temporale, gândurile mele prind contur în exteriorul unor ziduri denumite - în lipsa de ocupație - închisoare. Se vorbește pe-aici că s-ar putea să vină o amnistiere, se apropie campania electorală. Vesteă îmi e indiferentă, cum indiferentă îmi sunt toate activitățile și acțiunile celor printre care trăiesc.

"Acolo unde vor fi doi care vorbesc despre Mine, voi fi și eu cu ei", spune Isus. În celula asta suntem patruzeci.

Se tot bate monedă pe OZN-uri și extraterestre. Mă gândesc: ce nevoie avea Dumnezeu de alte ființe înafară de om? Și chiar dacă am admite faptul că a creat (ori a lăsat să fie creați) extraterestri, de ce i-ar lăsa să intervină în destinele oamenilor? Ne aflăm în interiorul unui inevitabil paradox, evident. Poveștile de felul acesta îmi plac dar mă lasă rece.

Iubirea. Din nou iubirea.

"Marga! Marga, te iubesc! Fii tare, scumpa mea! Auzi, iubire? Mă auzi? Zi da, dacă mă auzi!"

În celula vecină sunt închiși doi tineri, acuzați de proxenetism sau așa ceva. Susțin că sunt nevinovați, că poliția și justiția și-au dat mâna pentru a-i distruge. Nu au încredere nici în avocații lui. În apropiere au fost închise mama și sora unuia dintre ei și soția celuilalt.

"Dana, iubirea mea, mă auzi?" strigă prin gratii unul din ei. Îi răspunde o voce stinsă: au intrat cu toții în greva foamei. "Rezistă, iubirea mea, nu da înapoi! Cum te simți?"

Își scriu unul altora scrisori, fetele spun că sunt bine. Cei doi le citeșc plângând și le expediază înapoi plicuri voluminoase ce ajung prima dată în municipiul din apropiere și apoi se reintorc la închisoare. Iubirea. Aici, între zidurile cu tencuială căzută, cu paturi suprapuse și cu postere cu femei goale pe pereți.

Totuși, celor ce m-au încarcerat la începutul acestui mileniu n-am putut să le spun: "de profesie eliberat". Derutații ăștia, actorii ăștia proști și trufași n-ar fi înțeles nimic din marea poveste a vieții mele. Zi de zi se uită la mine curioși, incudăți, sfîindu-se să-mi pună întrebări: se tem că nu mi le-ar pune pe cele corecte și și s-ar face de rușine în fața colegilor lor - zbiri ca ei, și a sub-colegilor lor, pușcăriași

Ștefan Doru DĂNCUȘ

ce-i întrec de multe ori în istețime.

Bate clopotul bisericii închisorii. Am auzit că e vizitată rar, hoții nu au încredere în "popa ăla securist, cu grad de colonel". Mi s-a terminat cafeaua, beau ceai și folosesc autosugestia. De altfel, nu e prima dată: de multe ori m-am îmbătat cu apă chioară, ceea ce scoate în evidență intensă mea activitate cerebrală.

Dimineață devreme - se aud pe hol, târâte, bidoanele cu ceai. Sunt un mare noroc pe capul oamenilor, constat în astfel de momente, privind spre Cerul secționat de gratii în pătrate neasămănătoare. Și tocmai în astfel de momente, latră un câine.

Pentru a nu cădea în raționamentele comune, folosesc timpul, nu vremea vieții mele. O săptămână trece într-o secundă, indiferent de întâmplările ce se derulează cumini de pe banda comună și care, pentru ceilalți, sunt de importanță cosmică.

Gabriella... Acum îmi pare rău că n-am învățat-o și pe ea tehnica stăpânirii timpului. Îi voi spune: "Cât de mult trebuie să înduri alături de mine, îngerule", iar ea va plânge de fericire. Atunci când voi rosti aceste cuvinte, niște oameni în uniformă tocmai îmi vor deschide porțile pușcăriei, buimăciți și temători, neștiind cum de plec atât de repede de acolo, că doar actele...și dosarele...și amprentele...etc.

Uneori, pe sârma ghimpată din fața geamului cu gratii se așează vrăbii. Le privesc. Intrăm în vorbă. Acum, toate vrăbiile din România au aflat că oamenii l-au închis pe Ștefan Doru Dăncuș într-o colivie gri, un fel de deposit în care se aruncă lucrurile ce nu-ți mai trebuie. Oare de ce nu au nevoie oamenii de el? se întreabă, nedumerite, vrăbiile. Oare de ce?...

Suntem cu toții, dragi români, într-o pușcărie. Paznicii noștri - birocrății din politică, religie, armată, finanțe, din primării, prefecturi, poliții și așa mai departe (că sunt enorm de mulți), ne obligă să semnăm zilnic hărții, să plătim zilnic impozite și taxe, să tremurăm zilnic în fața birourilor și clădirilor impunătoare în care locuiesc, între zidurile utopice pe care le-au denumit granițe.

"Statul" a cotoplit totul, a invadat totul, suntem sub ocupație.

Eu iubesc pușcăria asta și am învățat să construiesc, în replică, o închisoare mult mai înspăimântătoare în care, atunci când va veni vremea, voi include "statul", cu tot cu trena lui de birocrăți orgoliosi. Lucrez metodic, fără urmă de răzburare. Impresia falsă că sunt la mâna organizardă a trepădușilor cu pușcă și mașini de intervenție mă face să zâmbesc.

"Lasciate ogni speranza, voi ch'entrare", scrie pe frontonul închisorii din care, odată intrat, nu mai ieși niciodată. Nu există un constructor mai inteligent decât mine iar sistemele de alarmă pe care le montez nu pot fi înșelate de nimeni. Sunt atât de vizibile încât nu mai pot fi văzute.

Mi-au venit păsările; pe curând.

Zi și noapte, în fiecare celulă arde un bec. Deținuții își ascund capetele pe sub perne, pe sub pături - eu citeșc în continuare. Ziua se doarme pe rupte - suntem "în carantină". Becul arde continuu, vizezele sunt închise. Nici unul din acești indivizi, arestați sau paznici, nu știe că din interiorul speciei lor, cineva îi pândește cu răbdare, așteptând momentul prielnic pentru a-și face apariția.

Tinerii în uniformă ce se plimbă pe holuri, aroganți, cu vorba răpăscată și cu siguranța celui ce se știe la adăpost de orice, nu s-au trezit încă. Niște deținuți somnorosi împart ceaiul și pâinea, se aud bidoanele din aluminiu și pașii târșăiți.

Colegii mei de închidere îmi cer să scriu despre ei și condițiile în care se trăiește aici. Promit că da. Le spun povești frumoase despre antici, despre invenții, descoperiri...

(Va urma)

Subredacția Teleorman ♦ Proză ♦ Subredacția Teleorman ♦ Proză ♦ Subredacția Teleorman ♦ Proză ♦ Subredacția Teleorman ♦ Proză

Destine

- A m să mor, mamă... șopti Ana cu voce stinsă.
- Ba nu ai să mori, fetița mea... N-am să te las să mă părăsești și tu, se auzi glasul atât de cunoscut, ușor răgușit și calm al mamei. O mângâie cu mâna pe frunte. Înțelese imediat că febra este din ce în ce mai mare, că nu îi scade deloc și înmuie din nou ciorâpeii în țuică, apoi îi puse în picioare. Simțind răceala alcoolului fetița tresări.

- Stai cuminte Ana... Este doar țuică... Are să-ți ia fierbințeala și te vei simți mai bine...

Afară se auzi vorbă și într-adevăr ușa se deschise.

- A venit baba, zise tatăl fetiței și se retrase imediat.

În cameră își făcu apariția o băbuță mărunță și uscată ca o stafidă. Era îmbrăcată într-o iie îngălbenită de vreme pe care cusăturile, altădată viu colorate, nu se mai cunoșteau. Opincile crăpate la vârfuri lăsau să se vadă ciorapii groși de lână.

Baba se apropie de patul unde zăcea întinsă Ana. Se așeză lângă ea și o privi un timp. Își scoase broboada de pe cap și o lăsă încet jos. Fetița sufla greu cu ochii închiși și era aprinsă la față.

- Ioano, Ioano... zise baba clătînând ușor din cap. Ce ț-am zăs eu să schimbi nașii copchiilor, să le schimbi norocul... Hai, spune, ț-am zăs, sau nu ț-am zăs? Când ai văzut că-ț' mor pruncii și m-ai întrebat ce să faci, nu ț-am spus? Nu m-ai ascultat...

- Nu a vrut bărbatu-miu, se văicări femeia, în timp ce își ștergea lacrimile cu mâneca cămășii. Suntem săraci, babă Floare... Ei sunt mai înstăriți și ne mai ajută... S-ar fi supărat...

- S-ar fi supărat pe dracu... Doamne iartă-mă că sudu-iesc, o intrerupse brusc baba. Da, acu e bine? Apăi, ei nici n-ar fi știut, ca să zăc așa... Tu te luai după Gheorghe? Nu știi cum e bărbatu'? De-ar fi să faci numai cum spune el... Al meu cum crezi că e? Numai că eu îl ascult, dar fac cum cred eu că este mai bine... Ia și fă un ceai din ierburile ăstea până îi descânt eu.

Se trase mai aproape de fetiță și începu să-i descante cu o cruculiță din lemn și un mănunchi de busuioac înmuiaț în agheazmă luată la Bobotează de la biserică, în timp ce se uita la candela a căreia flăcără slabă trimitea reflexe de un roșu închis în cameră:

...păsărică albă

Coadă albă

Sari aici, sari colea

*Sari în piatră seacă
Plezni-i-ar ochii moroiului
Și-ai strigoiului,
Și-ai deochetorului
Să rămână Ana curată
Cum Fecioara Maria din cer
A lăsat-o...*

Între timp, Ioana veni cu ceaiul și o ajută pe fetiță să ia câteva înghițituri. Apoi se așeză pe un scaun lângă pat.

- Când l-ai născut, moașa trebuia să ducă pruncul la fântână. În zori de zi. Sta ascunsă și primul creștin care îl găsea, acela îi era naș. Îi schimbai nașul, îi schimbai norocul și soarta... Of, of, of... Ce blestem și pe tine, ce blestem... Trei copchii să n-ai noroc de ei și alinare la bătrânețe...

- Nu și ea, babă Floare... nu și ea, șopti înăbușit cu fața în palme Ioana.

- Deh, ce-o vrea Dumnezeu, răspunse mai mult ca pentru sine baba și, cu ochii ficși la Ana, își făcu larg o cruce.

Dupa vreo două ceasuri fetița începu să transpire. Broboane mari de sudoare îi apărură pe frunte. Pe la ora trei din noapte Ana deschise ochii.

- Mamă... strigă ea cu același glas stins.

Aceasta, auzindu-se strigată, se ridică și se aplecă deasupra fetiței.

- Da, fetița mea...

- Mamă, i-am visat pe Ștefan și Marius - zise Ana încet. Se jucau pe un câmp plin cu iarba și flori. Și erau atât de mulți fluturi, de toate culorile, cum nu am mai văzut vreodată... Eu nu i-am cunoscut... Și zicând asta ochii i se umplură de lacrimi. Dar ei au venit la mine și mi-au spus că sunt frații mei... Au vrut să merg cu ei dincolo de dealuri. Tocmai mă pregăteam să îi însoțesc când,

Mihail TĂNASE

pe o potecă, a apărut un moșneag cu părul și barba albe, până la brâu. Era îmbrăcat în alb și se sprijinea într-un toiag. Le-a spus că eu nu pot să merg cu ei. Apoi m-am trezit... Ce înseamnă asta, mamă?

Aceasta nu îi răspunse. Începu să plângă și o îmbrățișă, strângând-o tare la piept. În acest timp intră și tatăl ei în cameră.

- Cum se simte? întrebă el frecându-și palmele.
- E bine... Acum e bine... V-a lăsat-o Dumnezeu, răspunse baba Floarea...

The Next Generation ♦ The Next Generation ♦ The Next Generation ♦ The Next Generation ♦ The Next Generation

 <p>Cezara Maria ȘALAPA</p> <p>- Sunt trimis de Dumnezeu Să fiu îngerașul tău Să te-nvăț în astă lume Tot ce faci să fie bine</p> <p>Sunt mereu în preajma ta Ca să te pot ajuta Să te-nvăț să fii cuminte Respectuos de-aci-nainte</p> <p>Să-ți cinstești tatăl și mama Cum fac stelele cu luna Să le fii de ajutor Ca un înger păzitor</p>	<p>Îngerașul păzitor</p>	<p>Făt-Frumos Ghiocel</p> <p>Ghiocelii-au înflorit Primăvara a sosit! Vestitorii ei bălai O-nsoțesc vesel pe lai</p> <p>Primăvara-i bucuroasă Zglobie și luminoasă Și din case ce alungă Iarna rece, mult prea lungă</p> <p>Daru-i alb ca un cercel Făt-Frumosul Ghiocel Ne încântă iar și iară La-nceput de primăvară!</p>
---	---------------------------------	--

 <p>Augustiun Flaviu POP</p>	<p>Cățelul</p> <p>Șase cățeluși mai mici Sunt prietenii lui Pici Care stă mereu de pază Să-și facă treaba acasă</p> <p>E cel mai dorit cățel Care e și cumișel Nu se lasă niciodată Și o insignă îl așteaptă</p> <p>Dar nu la asta lucrează Ci pentru că-i protejează Munca-i tot ce-i place-n lume Dar... și oasele sunt bune</p>
---	---

Invitație-apel către romancierii români

Colectivul de istorie literară din cadrul Institutului de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” din Cluj-Napoca pregătește în prezent continuarea Dicționarului Cronologic al Romanului Românesc de la origini până la 1989 (carte apărută în 2004, la Editura Academiei), pentru intervalul 1990-2000. Ținând cont de faptul că adunarea informațiilor se dovedește extrem de dificilă datorită slabei circulații a cărților după 1989, a colecțiilor lacunare de publicații periodice și a fondurilor incomplete deținute de bibliotecile universitare, în interesul alcătuirii unei panorame cât mai complete a romanului românesc în primul deceniu postdecembrist, vă rugăm să binevoiți a ne oferi următoarele informații:

1. Titlurile romanelor publicate de Dvs. în intervalul 1990-2000, inclusiv reeditările (după modelul: ediția, locul apariției, editura, anul, numărul de pagini, colecția);

2. Traduceri ale romanelor, integrale sau fragmentare (după modelul: numele autorului, titlul românesc, titlul străin, numele traducătorului, locul apariției, editura, anul, numărul de pagini, colecția). Pentru fragmentele apărute în periodice vă rugăm să ne indicați și titlul fragmentului (alături de informațiile referitoare la publicația în care a apărut: an, număr, data apariției, pagini);

3. Referințele critice din periodice și volume despre romanele publicate în intervalul menționat (după modelul: în periodice – numele autorului, titlul articolului, publicația, anul, cu caractere romane și arabe, numărul, data apariției, paginile; în volume – numele autorului, titlul cărții, locul, editura, anul și paginile între care se găsește informația);

4. Premiile literare obținute.

Adresa noastră este:

Colectivul de istorie literară
Institutul de Lingvistică și Istorie Literară
„Sextil Pușcariu”
str. Emil Racoviță, 21
400165, Cluj-Napoca
Fax: 0264 432 440
e-mail: ion.istrate@clujnapoca.ro

Mulțumindu-vă anticipat pentru ajutorul acordat la realizarea acestui proiect, vă adresăm gândurile noastre cele mai sincere.

Colectivul de istorie literară

qualitative business incentive team

Calea Ghimb, 136, bloc MELROM, et. 1, CP 12-343, 78122 București - ROMÂNIA
tel.: (40) 21/222 8988; fax: (40) 21/222 2480, e-mail: office@qbit.ro; website: http://www.qbit.ro

S.C. TRIA'S AMWAY S.R.L.

Traian Săplăcan & Ria Schiettekatte

S.C. TRIA'S AMWAY S.R.L.

Fax: 0040 021 2205494

Tel.: 0040 0751 136 410

0040 0722 202 336

E-mail: sera@trias.ro

www.trias.ro

București - România

Produce

- afișe
- agende
- ambalaje
- autocollante
- calendare
- cataloage
- casete luminoase
- cărți de vizită
- flyere
- obiecte promoționale personalizate
- mape
- litere volumetrice
- pungi din hârtie și plastic
- pliante
- reviste

Servicii

- campanii media
- broderie
- distribuție pliante
- publicitate targetat
- grafic design, identitate corporativă
- inscripționare mașini
- plotare
- tampografie
- realizare studii de piață
- realizare planuri de marketing
- servicii tipografice
- serigrafie
- tipar digital și ofset
- web design

aur media

Stimulare și Direcționare de Clienți

Timișoara, Str. Eugeniu de Savoya, Nr. 12, Ap. 6
Tel.: 0356 431 137, Tel./Fax: 0256 487 066
Mobil: 0721 257 113, e-mail: office@aurmedia.ro

Cluj-Napoca, Str. Dămboviței Nr. 77, ap. 107
Tel.: 0264 460 056, Mobil: 0728 905 825
E-mail: cluj@aurmedia.ro

marketing
și publicitate

Noi iti
aducem clientul
la botu' calului!

Construct Pack

tel: 0262 317 015
fax: 0262 311 493
mobil: 0729 615 078
www.constructpack.ro
E-mail: office@constructpack.ro

1. gamă largă de **AMBALAJE DIN CARTON** ondulat și microondulat, cutii colectoare sau de prezentare;

2. produse din **POLISTIREN EXPANDAT**, orice formă (2D) folosite în special pentru protejarea sau separarea produselor ambalate;

3. și nu în ultimul rând **MOBILIER TAPIȚAT** (scaune, canapele) cu piele, stofe sau imitație de piele în diverse culori pentru toate preferințele.

Transportul inclus în preț
Cu noi se închide și se deschide cutia

“Ferestre în Cetate” - ferestre al poeziei; un nou volum de sonete al poetului Adrian Munteanu

Într-o perioadă în care Brașovul devine un oraș cu predilecție muzical și agitat, în zilele Cerbului de Aur, iată că iubitorii de literatură au avut bucuria de a se reuni în cadrul unor manifestări culturale de excepție: lansarea celui de al patrulea volum de sonete al poetului Adrian Munteanu, intitulat “Ferestre în Cetate”, apărut la editura Arania. Evenimentul a fost structurat în două momente distincte. Primul, prezentarea volumului, a avut loc în 4 septembrie, la Librăria Șt. O. Iosif din strada Mureșenilor. Despre această nouă izbândă a sonetului au vorbit Doru Munteanu, președinte al Uniunii Scriitorilor, filiala Brașov, conf. univ. preot Ovidiu Moceanu, și, firește, autorul.

Doru Munteanu a ținut să evidențieze caracterul inedit al cărții: “Ferestre în cetate” este un volum unicat și îndrăzneț prin însăși tematica sa. El reunește aproape 100 de sonete dedicate în exclusivitate orașului natal al poetului, Brașovul, și își propune să aducă în fața cititorului o urbe văzută prin ochiul sufletului, să redea locurilor și monumentelor încălcătura lor istorică și spirituală. Un gest poetic extrem de curajos, a subliniat Doru Munteanu, întrucât el riscă să cadă sub incidența manierismului, de care autorul reușește să se ferească, însă, printr-o mână inspirată a mijloacelor poetice.

Ovidiu Moceanu a menționat că el, nefiind brașovean decât “prin adopție”, a avut plăcerea să descopere anumite zone ale orașului din paginile cărții și a subliniat faptul că în unele poeme autorul vine cu o voce nouă, aproape irecognoscibilă cititorilor săi conștiinți. “Am urmărit, a spus Ovidiu Moceanu, un drum al sonetistului în care delicatețea persoanei este transfigurată într-o stare extraordinară de trăire a unui adevărat mister.”

Adrian Munteanu a vorbit celor prezenți, cu modestia sa binecunoscută,

despre satisfacția de a-și vedea “vie” încă o parte a proiectului la care s-a angajat cu patru ani în urmă: editarea anuală a unui volum de sonete, fiecare cu tematică diferită. Multumind invitaților, a anunțat că următorul volum, cel care își propune o transpunere poetică a psalmilor, se află deja pe masa de lucru. Comparându-și cărțile cu niște femei dragi sufletului său, Adrian Munteanu a adăugat: “Am în fiecare an câte o iubită. Deseori câte două. Una pe care o cultiv cu preponderență și alta căreia îi dau târcoale pentru un posibil viitor.”

Nu putem să nu amintim că la manifestare nu au fost prezenți doar personalități culturale ori iubitori de poezie brașoveni (în număr mare, librăria devenind neîncăpătoare) ci și scriitorii din București (Dana Banu, Marius Surleac), Sibiu (Călin Sămărghișan) sau Târgoviște (Doru Ștefan Dăncuș).

Al doilea eveniment din cadrul acestei manifestări a avut loc în 5 septembrie, la Muzeul de Artă Brașov, constând într-un recital de muzică și poezie intitulat “Nădejdi de zeu în hărțuiri de lup”. Pe fundalul sonor creat cu generozitate și măiestrie de cvartetul Corona (Luminița Cucu – flaut, Izabela Grigoruț – vioară, Mina Ciucă – violă și Ionela Cristea – violoncel) poetul și actorul Adrian Munteanu a recitat sonete din acest ultim volum. Moderatorul întâlnirii, poetul și eseistul Laurențiu Ciprian Tudor, a sintetizat, la final, astfel această fericită împletire a poeziei cu muzica: “Adrian Munteanu ne-a demonstrat tuturor că fiecare purtăm în noi un alt Brașov. Acum am fost martorii revelării Brașovului Poetului”.

Nu putem decât să-i urăm deplin succes autorului și să sperăm ca aceste “Ferestre în cetate” se vor deschide larg iubitorilor poeziei, nu doar celor brașoveni, ci tuturor celor care îndrăgesc lirismul pur, neperversit.

Felicitări, Adrian Munteanu, și fie ca proiectele tale viitoare să se poată concretiza, întru bucuria cititorului.

Adriana Lisandru

Fondator:
ȘTEFAN DORU DĂNCUȘ

Subredacții SINGUR în România:

Alba - Vasile Bora: vasilebora2003@yahoo.com
Brașov - Laurențiu Ciprian Tudor: amza_likon@yahoo.com
Bihor - Nicolae Iștoc: 0359-177560
București - Dana Banu: danabanu2006@yahoo.fr;
Florin Caragiuz: editura_platytera@yahoo.com
Bistrița - Alexandru Uiuu: aluiuiu@yahoo.com;
Melania Cuc: melaniacuc@gmail.com
Cluj - Flavius Lucacel: flavius_lucacel@yahoo.com
Constanța - Ioan Mircea Popovici: ioanmircea.popovici@gmail.com
Dâmbovița - Constantin Predescu Neacșu: predescunc@yahoo.com;
Remus Foltoș: remusfoltoș@yahoo.com
Galați - Viorel Șerban: 0236-813437; 0263-678860
Maramureș - Nicoară Mihali: nicoramihali@yahoo.com
Mehedinți - Dan Șalapa: dan_salapa@yahoo.com
Prahova - Oana Zahiu: oanazahiu@yahoo.com;
Raluca Șandor: ra_luca22@yahoo.com
Sălaj - Adriana Lisandru: sancho_panza_cervantes@yahoo.com;
Dina Horvath: dina.horvath@yahoo.com
Sibiu - Florin Oancea: florin_oancea_ro1@yahoo.co.uk;
Marius Mitea: thor_son88@yahoo.com;
Hermine Câmpean (Medias): crocodila1@yahoo.fr
Suceava - Mircea Catargiu: 0747-280.131
Vâlcea - Cornel Dușășescu: cornel2007@yahoo.com
Subredacții SINGUR în lume:
Anglia - Mihai Demianciuc: mdemianciuc@yahoo.co.uk
Austria - Harry Danciu: harry69@gmail.com
Canada - Dan Lordache: diordache01@gmail.com
Germania - Lucian Helco: lucian_helco@yahoo.de
Italia - Dumitru Ilies: alisgurita@yahoo.com
USA (Seattle) - Cristina Spiridon: cristinasirion@yahoo.com

Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază. Vă rugăm să faceți tot posibilul pentru a ne trimite materialele în format electronic (e-mail, în attach files) și cu diacritice. Materialele corespondenților noștri care nu au fost publicate vor apărea în următoarele numere ale revistei.
Vă mulțumim pentru răbdare.

Adresa redacției: Editura SINGUR
Str. Tony Bulandra, Bl. 25, Sc. A, Ap. 8, Târgoviște,
jud. Dâmbovița
Telefon: 072-444.35.87
E-mail: dorudancus@yahoo.com
Proiecte ecologice: Gabriel Soare, Constanța Soare:
0722-885.342; 0727-326.058

ABONAȚI-VĂ. Completați talonul și trimiteți-l pe adresa: Revista SINGUR, str. Tony Bulandra, bl. 25, sc. A, ap. 8, Târgoviște, Dâmbovița.
Costul unui exemplar este 1,5 lei.
Taxele de expediere sunt incluse în preț.
Vă rugăm să vă scrieți adresa complet și citeț, pentru ca publicația noastră să vă parvină la timp. Sumele vor fi expediate pe adresa:
SC GD GABRIELLA SRL
Cont IBAN: RO32BTRL01601202H25550XX
C.U.I.: RO22471556
Banca Transilvania, Târgoviște, jud. Dâmbovița
Anexați la talon o copie xerox după chitanța de la poștă

TALON ABONAMENT

Nume, prenume.....
Adresa exactă.....
.....
.....
Doresc un abonament la revista SINGUR și achit următoarea sumă.....
Acest talon poate fi copiat la xerox, dacă cititorii doresc să păstreze intactă revista.
Abonații cu abonamente de sprijin (care înseamnă o donație suplimentară față de suma abonamentului simplu) vor primi din partea editurii, gratuit, cărți și materiale editate în ultimii ani.
Semnătura,

În format tipografic, revista SINGUR poate fi procurată de la următoarele puncte:

Brașov: Brașov, Librăria OKIAN, str. Mureșenilor, nr. 1
București: Librăria din fata Muzeului Literaturii Române (zona P-ța Romană-Calea Victoriei)
Dâmbovița: Târgoviște, standul de flori din Complexul MUNTENIA, parter
Sălaj: Zalău, chioscul AF BUTU (zona Piața Agroalimentară centrală)
Datorită faptului că nu am reușit să definim problema difuzării revistei în România, cititorii o pot procura, ca și până acum, de la subredacțiile noastre sau o pot comanda pe adresa redacției. Vă mulțumim pentru sprijin și înțelegere.
Rămânem împreună!

Ce și cum

Radu Islaz, Blaj: Nu. Așa cum ați putut citi pe prima pagină a revistei, “dați ceva mai bun la iveală”. Din imprecățiile Dvs. nu pot reține nimic. Alecsandri zicea: “E unul care scrie mai bine decât mine?! Cu atât mai bine țării și lui cu-atât mai bine”. Și nu mai injurați, vă rog frumos.

Liviu Bindea, Baia Mare: Am, desigur. Contactați-mă pe e-mail.
Romulus Firava, Brașov: Adresați-vă subredacției Brașov, sunt oameni de excepție.

G. M., Sibiu: Nu fiți neghiob. Ce-mi spuneți e tangent cu nemurirea mediocrității. Iar revista SINGUR se autofinanțează. Am prietenii buni care au promis în gura mare că vor sprijini acest proiect și nu au făcut-o. Sunt, însă, alții, care

n-au lătrat așa tare dar au trecut la fapte. Destul de interesant, nu-i așa? **Maria Matei, Cugir:** Nu v-am uitat, doamnă. Ce puteam face atunci?

S-au cheltuit vreo 5000 euro pentru aspectul de care vorbiți. Bine că s-a terminat, în sfârșit.

Adina Komoroș, Cluj: Adevărat. Eu pun cei mai mulți bani pentru revistă. Deci pagina 13 îmi revine ca drept al unei constituții astrale, naționale, personale, europene sau ca moștenire din prima serie ce și-a încetat apariția în 2004, mi se pare.
Alina Sereș, București: Da, eu l-am salvat pe tatăl Dvs. de la moarte. S-a întâmplat pe galeria 13 bis din sectorul 1 (Lupoiaia) din Motru. Ziceți că era un alcoolist și vă bătea. Pe vremea aceea, toți minerii erau așa; tot așa i-a preluat și Ion Iliescu și a făcut “democrația”. Nu mă acuzați. Ceilalți trei frați ai Dvs. ce spun azi? De nu eram eu acolo, cine știe...

Letiția Onea, Baia Mare: Cenaclul “Group 90” a avut viață scurtă.

Mișunau securității pe la “Casa Tineretului”, de aceea am plecat fiecare pe und-am văzut cu ochii. “Generație de sacrificiu”, ce mai...
Mircea Rogoian, Drobeta Turnu Severin: Am fost la televiziunile locale cu Dan Șalapa. Atunci l-am cunoscut pe primar. Nu primesc bani din Mehedinți, nu avem acolo nici măcar un abonat. Apreciez, totuși, spiritul de observație.

Viorica Danci, Borșa (Maramureș): Eu am plătit. Nu trebuie să mi-i restituiți. Fetița și-a confirmat valoarea.
Luminița Otrocol, Zalău: Și ce dacă? Volumul meu s-a distribuit gratuit. “Galeriile Z” l-au pierdut pe Flavius Lucăcel și anul acesta nici eu nu am trecut pe la Dvs.

Ștefan Doru Dăncuș

Revista
SINGUR nu te lasă
singur!
Abonați-vă!